

Uši a Vítr

TREJBAL | ČUŇAS | TA PÁJKA | ŠTÁTÝ LUKÁŠ | HORÁK | JEF | VÁCLAVEK | LANDA | KREJZEK | ŠIMONÍČKOVÁ | HEJDA | KLIMEŠ | PALACKÝ | URBÁNEK

Rozhovor: Čuňas

Čuňas, legenda českého undergroundu, za normalizace vězněn za vydávání časopisu Vokno, v současnosti pracovník Ústavu pro zkoumání totalitních režimů a čestný šéf Voknovin.

Nedávno jste obnovili vydávání Voknovin, dostával jsem je pravidelně do nemocnic a s velkým potěšením jsem je pročítal od a do zeta, mnoho věcí jsem si osvěžil, o mnohých se vůbec dozvěděl, ale v podstatě všechny texty mne vtahovaly dovnitř – čím si mám toto své nadšení vysvětlit?

Myslím si, že to má něco společného s renesancí undergroundu, jejíž jsou Voknoviny hmatatelným důkazem a kterou bych datoval asi od roku 2007. Seděli jsme tehdy s Magorem a Lábusem v kavárně lounského divadla a na toto téma jsme diskutovali. Všichni tři jsme se shodli, že cítíme nástup renesance se všemi atributy, které renesance oproti klasice měla. Ale o tom Tě asi nemusím přesvědčovat. Podstatné je, že tady nyní bezesporu existuje společenství českého undergroundu, což ještě v roce 2010 vehementně popíral například i Martin Machovec, když tvrdil, že underground už je historickou skutečností. Ten pocit sounáležitosti a vzájemného sdílení vytváří radost, o které patrně mluvíš.

pokračování na straně 2

Čuňas krmí tygra, anebo Tygr žere Čuňase? Foto archiv Euelíny Brozmanové.

Fotoreport

Hořící pes dosáhl plnotelosti. Letos po osmnácté proběhl festival Krákor. Ruiny Hitlerovy dálnice v Ostropovicích u Brna duněly tóny rozličných hudebních uskupení, zněla poesie, vystavovalo se výtvarno. Velká scéna Ears&Wind Records v tunelu a malá, avšak energií nabitá plátěná scéna v režii Knajpenkultur a Rádia Cyp. Studený pivo, slunce, statní bohatýři a nejkrásnější ženský na světě. Uvnitř čísla malá fotoreportáž z Krákoru objektivem převážně Zdeňka Vykydala. A kdo tam nebyl, tak ať si kroužkuje konec června v roce 2017, poněvadž kdo nebyl na Krákoru, nemůže ani v klidu umřít, natožpak plnohodnotně žít.

Festival Napříč – program 2016

Pátek 26. 8. – velká scéna (od 18 hod.)

GEORGE SILVERMAN AND THE MASK
HLADOVÝ KURVY
OLD MINKA BAND
ŠMOX
BLAHO 19
LAMRAM JAM
BALET ČESKOSLOVENSKEHO ROZHLASU

Sobota 27. 8. – velká scéna (od 11 hod.)

JOSEF KLÍČ
MANY MORE EXPERIENCE BAND
SOUNDS OF OCCUPATION
ČOČKA
FASK LUMA
YLO – AFRICKÝ SLON
SBLÍŽEN
KOLBEN – KAVLÍK
SIBÉRIJA
EČ
HAMELN
JIŘÍKOVO VIDĚNÍ
SANITKA

Pátek 26. 8. – malá scéna (od 19 hod.)

MIKY MARUSJAK & POETIC BAND
JAKUB URBANEC
MARIA TŮMOVÁ
JAN LAMRAM
DAN VERTÍGO
TOMÁŠ LOTOCKI
YAKUB DIVIŠ
RADIM BABÁK

Sobota 27. 8. – malá scéna (od 16 hod.)

ROMAN MLEJNEK
IVOSH KREJZEK & MILOŠ KOČMAN
ZAPALMNE PSYCHADELIC FOLK OSTRAVA
MIREK SALÁM JILEMNICKÝ
HONZA VÝŠKA
LUKÁŠ TREJBAL
AKTUÁLNÍ DIAGNÓZA
MIREK JISL
VÍTA ŤOVAJZ HOLATA & SPOL.
PAVEL ŠUHÁJEK
JIŘÍ TRNKA
FRANTIŠEK VRBA

Používat demokracii teď hned, ne až bude minulostí

Obul ses poslední dobou zase trochu do politiky, sleduju to, můžeš mi prozradit, čím je ti partaj ODS bližší než třeba TOP 09? Nebo Zelení nebo Piráti?

Nejprve musím předeslat, proč se nyní zabývám politikou. Tak jako v osmdesátých letech jsme byli signatáři Charty a underground přesto existoval, tak nechápu nic divného na tom, že se v současné době mimo mých undergroundových aktivit pohybuju také na politické scéně.

Od útlého věku jsem člověk napravo politického spektra, čímž se nijak netajím a vůbec se za to nestydím. Kdybych ale chtěl mít v politice stranu, která by naprosto odpovídala mým názorovým a hodnotovým měřítkům, musel bych si ji sám založit a také být jejím jediným členem. A tak když se chci na politické scéně dát s někým dohromady (a v politice to jinak nejde), musím je také akceptovat. A právě s ODS mám pocit, že mám největší průniky toho mého a jejich. Například s TOP09 se liším markantně v postoji k uprchlické krizi. Se zelenými (aspoň v současné době) nesdílím jejich levicové tendence. Co se týče Pirátů, tak se o spolupráci s nimi snažím, ten průnik mám s nima také docela markantní, ale možná si to oni sami nemyslí. Je to také o tom, jestli ta druhá strana o tvé názory a postoje projevuje vůbec zájem.

Chlapík, kterébo znám a velmi si ho svým způsobem vážím, Mila Vojtíšek (aka S.d.Ch.) sarkasticky (pro noviny A2 či Alarm, nebo jak se to jmenuje) komentuje Tvůj „společenský vývoj“ po r. 1989, nemohu za sebe říct, že by to v zásadě bylo nepravdivé, ale rozhodně to není „pravda celá“, sleduješ to? Všiml sis toho „receptu“, který S.d.Ch. „doporučuje“? Co na to říkáš?

Nahore pózuje Čuňas u káry vyzdobené srdečním mottem, dole archivu znouuzrožených Voknovin. Foto archiv EB.

Že's do politiky – z opačné trochu strany než kdysi – zase vstoupil, svědčí o tom, že své angažmá nepokládáš za marné, co Tě k tomu vede? Co Ti dodává síl?

Co máš na mysli tou opačnou stranou? Nerozumím tomu.

Myslím, že tehdy jsi byl jednoduše na straně „uražených a ponížených“, dnes vystupuješ na „politickém půdorysu“ oficiálních stran. Ale to asi jinak dnes ani nelze (když pomínu nějaké vyslovené donkichotismy...)

Dobře, že jsi dal uražení a ponížení do uvozovek, protože to byl žargon tehdejších komunistických novinářů. Ale ve skutečnosti ani nesouhlasím s tím rozdělením tehdy a nyní. Chartu jsem považoval za legitimní politickou sílu, která fungovala jako předobraz pluralitní společnosti. Byla to ta nejširší myslitelná koalice – od trockistů až po bigotní katolíky. A když vzpomínám na „boje“ v kolektivu mluvčích, tak si myslím, že si to v ničem nezadalo se současnými půtkami v obou komorách parlamentu.

Jaké vidíš možnosti (či vůbec možnosti samotné existence) dnešního dění, které se pokrývá obvyklým označením Underground?

Paralelní struktura, která je v každé společnosti patrně nutná, aby mainstreamu nastavovala zrcadlo. Stále trvám na tom, že čím víc je mainstream v prdeli, tím je v undergroundu útulněji a příjemněji. I z té tvé první otázky to cítím. To, že ve společnosti začala druhá normalizace, tentokrát taková operetní (samozřejmě se nedá srovnávat s tou první), má patrně svůj vliv na to, že naše společenství žije a má se k světu.

Myslím si, že jdeš v podstatě „neprobádanými cestami“, to lidi dráždí, protože jsou zvyklí uvažovat při zemi, pohodlně, v „názorech“ se řídí frázemi, za něž není nutno ničím ručit, jinak to vidím – a vždy jsem viděl – u Tebe. Můžeš načrtnout v několika zásadních rysech, „po čem především půjdeš“, pokud se do Senátu dostaneš?

Ty politické neprobádané cesty si už prošel například Sváta Karásek a jen na voličích bude, jestli se mi je případně podaří projít lépe nebo hůře. A co se týče druhé části otázky – půjdu především po tom, po čem jdu celý život – a to je svoboda. Jestliže bych to měl nakreslit jako graf, tak po vzedmutí hodnot svobody v devadesátých letech, stagnaci v letech nultých, jsou léta desátá ve znamení markantního úbytku. A tady si myslím, že je místo pro mě, abych zatroubil na poplach: Nenechte si svobodu brát!

„Plakat s plačícími, radovat se s radujícími...“, to chápu, ale v politice často platí „břešit s břesíci“. Jak se hodláš vypořádat se svou osobní zodpovědností a s jakousi povinností držet basu s partají?

Můj vztah s ODS je velice volný, žádnou smlouvu, která by mě nutila k „držení basy“ jsem s nimi neudělal. Totéž platí i o Straně svobodných občanů. Nicméně, jak jsem už říkal, jsem pravicově zaměřen a s těmito subjekty mám asi nejhlubší průnik. Neznamená to ale, že bych musel kopírovat jejich stanoviska.

Čuňas jako moderátor Evropského festivalu mládežnických dechových orchestrů. Foto archiv EB.

Sleduji různé odezvy na Tvé rozhodnutí vstoupit do politiky. Lidi zajímají – aspoň podle toho, co se ke mně donese – často až neuvěřitelně pitomosti (když pomínu brutální zkreslení, kdy se třeba v jistých souvislostech zmíníš o Guantanámu, už jsi „obhájce mučení“ apod.), třeba ta Tvoje džínsbunda..., jako kdyby na tom nějak záleželo. Na jedné akci kdysi ses objevil ve zbrusu nové hnědé jelenicové bundě s masivními trásněmi à la Buffalo Bill, máš ji ještě někde schovanou pro nějakou „slavnostní příležitost“?

Evelína říká, že ji, bohužel, ještě schovanou mám. Je z období, kdy jsem měl choppera.

Ale spíš je zajímavé to Guantanámo. Média, která samozřejmě vždy potřebují skandály, zajímají jen excesy, které se tam děly (mimochodem vojenská prokuratura je šetřila a vojenské soudy trestaly), ale to, že po 11. září opatření, která udělaly Spojené státy proti terorismu, byla účinná a Guantanámo bylo právě jedno z nich, nezajímá nikoho. Islámský stát má teď patrně 6 000 bojovníků, kteří disponují pasy některých zemí EU. I kdyby se je nakrásně po pádu Islámského státu podařilo pochytyt a uvěznit v standardních věznicích, existuje nebezpečí, že jich bude do roka 60 000. A z tohoto pohledu je úplně jedno, jakou bude kdo nosit džínovou bundu.

Co bys doporučil člověku, který je dnes s oblibou nazýván „obyčejným“ či „prostým“, aby aktivně dělal, když má jakoby pocit, že mu zbývá jen nadávat na věci kolem, na politiku a „kapitalisty“ především, na věci které jsou jinak buď neovlivnitelné, nebo u nichž aspoň pro sebe nepředpokládá, že by nějak mohl změnit?

Jakou cestou by se měl dle Tebe vydat místo obecného proklínání všeho při tak zvané ztrátě všech iluzí?

To je přesně ono, co se mocný establishment snaží vstítit do hlav svých „novo-poddaných“. Tady jsme u toho čínského modelu, kdy nahoře je high society, která má všechny výhody moderního kapitalistického světa a samozřejmě vládu v rukou a dole proletariát, který po socialisticku otrocky dře. Všimni si, kdo u nás tuhle čínskou cestu nadšeně vítá: soudruh Skála – představitel tvrdého jádra komunistické strany, samozřejmě proto, že komunistická strana Číny pořád uplatňuje vůdčí úlohu, dále Zeman, protože pro autoritativní prezidentský systém by to byla ideální společnost a třetím členem této „koalice“ je Babiš, protože oligarchové potřebují ujařmený lid, který bude makat a držet hubu.

A z toho vychází, co proti tomu dělat. Prostě nedat šanci těm, kteří chtějí, abychom je v klidu nechali vládnout, používat demokracie k tomu, aby se jim tento způsob vlády nezdařil a používat demokracii teď hned, ne, až bude minulostí.

Otázky přes Facebook – j.e.f.

Sépiovou kostí: Lukáš Trejbal

Narozen roku 1967 v Nymburce, kde také tvoří a pracuje v pivovaru. Dříve novinář v Nymburském deníku. Zpěvák kapely Oliverova dálka (dříve Práva pupku). Je autorem sbírek „To je skoro básnička“ (dvojknižka s Mirkem S. Jilemnickým, přezdívaná „Žlutá“, Rozeulátá palice, 1997) a „Na dnešek jsem spal líp“ (Vega-L, 2013). Na festivalu Napříč bude pokřtěna sbírka „Tahám za záchrannou brzdu“ (Ears&Wind Records, 2016).

Lukáš Trejbal v Mandragoře, foto Maryen

NIKDY TĚ NEMŮŽU MILOVAT DOST

Husí kůže naježená
od všeho zlého prost
jsi ta pravá... žena
Nikdy tě nemůžu milovat dost

Do té laskavé energie
jsem as ještě nedorost
dobrý člověk ještě žije
Nikdy tě nemůžu milovat dost

Srdce máš velký
jak fikus v jídelně
kam rád chodím přes kamenný most
vypadá to docela nadějně
Nikdy tě nemůžu milovat dost

NĚKDY

Někdy mi to přijde k nepřežití
Jiskra je na mejdle – nechytá
Zmáhá mě život i pití
Házím flintu do žita

Někdy mám pocit že nemá to cenu
I když jsem na bedně
za trapný vtip
Cítím se strašně ale pohár беру
Můžu se do něj vyblít

Někdy je lepší zůstat v posteli
A nechat hlavu na bodě mrazu
Často jsem v řiti nebo v prdeli
Záleží na místě srazu

NAHÝ V TRNÍ

Jako nahý v trní
bojím se že převrhnu stůl
trochu mě svrbí
je mě půl

Pokaždý jak vidlák
zkouším červený presso v Strejda kavárně
kolem dveří prošel Slimák
kteřej je dávno v nebeský pakárně

Někdy je dobrý vyměnit pivo za kafe
a sledovat cvrkot za oknem
dnem vzhůru obrátit se
obrátit se vzhůru dnem

ZÍTRA JE PO MNĚ

Jistě že zítra
může být po mně
a za pár let
neštěkne ani pes
Jen Ťulda se v pelišku
neklidně pohne
a zase v tom čase
vykvete bez

Černej jak lógr
přitom mléčně bílý
provoní až k tobě do ložnice
Ten tenký hlásek
slábne a sílí
stejně jako buben
z popelnice

Opiju se a nezaplatím
zítra mi na lístku
dluh naskáče
Co bude pak
to přesně nevím
aspoň že nemusím
do práce

JEDINÁ PODMÍNKA

Přišel jsem si pro tebe
jak do družiny
„Zemanová! Máš tady tatínka.“
Láska je
jediná podmínka

JE TO ASI

Přišel Rozjetej panták někde ve mně
je to asi prasklá šlašinka
srdeční chlopně
Je to asi kozel prokládaney vodkou
někde ve mně mír
kříženej
s policejní
svodkou

NOVÝ ROK

Je nový rok
a připomíná mi ten starý
pivo chutná jak gumoví medvídci
Polaban hraje děsnou holomajznu
krátím si čas v pajzlu
Je nový rok
a připomíná mi ten starý

Je nový rok
a není jak ten loňský
sníh ani nenapadal
natož aby roztál
Happy New Year so
kdeže loňské sněhy jsou

Kdeže loňské sněhy tají
krátím si čas ve výčepu stadionu
Kývnu na barmana a tonu
v milosrdném zapomnění

NENÍ JE A JE ZAS NENÍ

Držíme nonstop službu
na vrátnici snění
Často mě překvapí
ta vůně známá
Další odkryté
rozhledy do neznáma
Kde není je
a je zas není

×××

Nejlepší desítka
má Jarda „Za Větrem“
O to se vsadím
i se sv. Petrem

Krajní okénko: Opylovatelé v zemědělské krajině

Minule bylo otevřeno okénko k ptactvu v zemědělské krajině, a protože zemědělská krajina je opravdu velmi napínavé téma, toto okénko bude směřováno opět k ní a jejím velmi důležitým obyvatelům – opylovatelům.

Okamžitou asociací ke slovu opylovatel bude u většiny lidí pravděpodobně včela medonosná. Ona ale není jedinou. Pojďme si projít další možnosti totožnosti opylovatele. Zrovna pojem včela vůbec nemusí zahrnovat jenom včelu medonosnou. Nadčeleď včely znamená kromě naší známé včely i čmeláky a včely samotářky. V našich krajích létá přes 600 druhů včel samotárek v čeledích s milými názvy, jako např. hedvábnicovití, pískorypkovití, ploskočelkovití, pilorožkovití, čalounicovití a pelonoskovití. Samotářky se jim říká proto, že jdou životem více či méně na vlastní pěst. Mají jiný životní styl než včela medonosná, jiné sociální uspořádání. Včela medonosná má velmi rozvinutý sociální systém s dělbou do kast, kde nejpočetnější kastou jsou dělnice, tedy samičky se zakrnělými vaječníky. Jedinec zde tvoří pouze orgán velkého superorganismu. Čmeláci se také dělí do kast, ale protože přezimuje pouze matka, která na jaro založí novou kolonii, je jejich systém vývojově níže než ten včely medonosné. Takže až na jaro uvidíte čmeláka, je to probuzená samička, která si hledá místo pro založení hnízda.

Sociální systém včel samotárek má nižší stupně vývoje než čmeláci a včela medonosná. Existují různé stupně kooperace mezi samotářkami, ale v zásadě si jedinec sám staví hnízdo, zároveň sám klade vajíčka a shání potravu. Pokud některá z nadčeledi včely kašle na dělbu práce a rozhodně se nechce vzdát funkčních vaječníků, pak vezte, že je to samotářka.

Včely samotářky si staví hnízda buď v zemi, nebo v různých skulinách ve dřevě, zdech, v dutých stoncích rostlin. Vystylají si je lístky nebo chmýřím z rostlin, do každého hnízdečka kladou po vajíčku, uzavrou zásobami potravy a zavičkují. Takoví opylovatelé jsou včely. Na květech je ale možné zahlédnout i pestřenky, motýly, různé mouchy, brouky, kteří nejsou vždy plně vybaveni k opylení květu jako včely.

Opylovatel je jedním ze stavebních kamenů fungující stabilní krajiny. Aby opylovatel v krajině bydlel, je pro něj klíčová hlavně struktura (skladba) krajiny, která je obecně nejdůležitější pro rovnováhu ekosystémů. Nejlepší strukturou pro opylovatele je mozaikovitá struktura. Tu remízek, tu pole, tu louka, tam lesík, pro každého něco. Čím je krajina pestřejší, tím více druhů zde nacházíme. A neplatí to jen o hmyzu. Nejpestřejší druhové složení jsou přechody mezi jednotlivými společenstvy, tzv. ekotony. Např. přechod mezi polem a lesem, polem a loukou, loukou a lesem. Jako optimální se v zemědělské krajině ukázal poměr 75 % zemědělských ploch a 25 % přírodních. Spousta zemědělských krajín u nás je ale málo mozaikovitá, s malým podílem přechodů společenstev a nezemědělských ploch s pestrou nabídkou potravních zdrojů, což se odráží na stavu populací opylovatelů.

Je pěstováno poměrně hodně kvetoucích plodin v čele s neslavně proslulou řepkou, které mohou zmírňovat negativní dopady zemědělského hospodaření na opylovatele. Opět ale záleží na podobě

Droždělka fialová – taky včela. Foto Ta Pájka.

pole s kvetoucí plodinou, jeho obhospodařování a pro kterého opylovatele chceme dopady zmírnit. Pokud je moc rozlehlé a monokulturní, směrem k jeho středu opylovatelů ubývá.

Větší monokulturní plochy je schopná plně využít pouze vysoce organizovaná včela medonosná, takovéto plochy se ukázaly přínosné i pro čmeláky, ale např. pro samotářky jsou kvůli jejich krátkému doletu kvetoucí monokultury často nevyužitelné. Pokud se nacházejí v jejich blízkosti, pak využívají pouze okraje. Zemědělské plodiny také kvetou maximálně několik týdnů, což neuspokojí poptávku např. druhů samotářských včel, které se objevují pouze v určitou část roku.

Protože dostatek lidí děsí úbytek opylovatelů v zemědělské krajině, existují opatření, která jsou již v praxi a opatření, která jsou ve výzkumu. V praxi se uplatňují tzv. biopásky, což jsou pásy, ve kterých byla vyseta směs kulturních i divoce rostoucích rostlin. U nás dostanete dotaci na dva druhy biopásů. Krmný pás má být útočištěm a zdrojem potravy pro polní zvěř, nektarodárný biopás pak má sloužit opylovatelům. Čím pestřejší druhové složení a čím starší biopás je, tím pestřejšímu spektru opylovatelů může pás sloužit. Současné nastavení podmínek dotací, i přes veškerou snahu jej vylepšit, je kritizováno.

Výše je napsáno, že samotářky využívají v agrární krajině hlavně okrajů polí. Přesně tímto směrem se ubírají výzkumy dalších opatření na podporu opylovatelů – testují se rozšířené okraje polí s divokou květenou. Výsledky jsou dobré, dokonce důsledkem takovýchto okrajů je zvýšený výnos. Pokud se ale zeptáte tradičních zemědělců, jak se jim líbí tato rozkvetlá místa, většina řekne, že jim to moc nelahodí. Za dotace to snad lahodit bude. My si můžeme postavit hmyzí hotel.

Ta Pájka

„V OBCHODĚ NEKUPÍTE, V RÁDIU NEUSLYŠÍTE“ – TROCHU JSME VÁM LHALI:

OBCHOD PRO SLOVO, OBRAZ, ZVUK, POHYB, ŽIVOT: DREVENACIKADA.CZ

Přímá distribuce značky Ears&Wind Records. CD, knihy, asfalty, časopisy, noviny, samizdaty. Výběrové tituly spřátelených vydavatelství: Polí 5, Indies Happy Trails, Black Point, Guerilla Records a dalších... Jediná východoevropská distribuce značek Ohrwaschl a KuckKuck. Nákupem zde podpoříte naše aktivity!

Úhly pohledu: Maniaci

Jsou lidi, co si občas poslechnou nějakou kapelu. Znáte lidi, co vám řeknou, jo tohle je dobrá písnička, ani nevím, od koho je, ale líbí se mi. A pak jsou lidi, kteří opravdu poslouchají hudbu. Já zcela bezostyšně vím, že patřím k těm druhým. A maniak jako já potřebuje další maniaky, protože jenom s nimi si může opravdu pokecat.

Jak poznáte, jestli jste hudební maniak? Dám vám příklad. Poslechnete píseň české kapely Mother. První skupině se to bud líbí, anebo nelíbí. To je vše.

Maniak si zjistí, že kapela je pohrobek známé kapely Thema 11. Pustí si jejich samply a zjistí, že jeden je z filmu Gummo, na který se podívá a další je výňatek z projevu Václava Bělohradského – prostuduje si proto dílo tohoto filosofa. Třetí je sampl z dokumentu Wernera Herzoga o natáčení Fitzcarralda. Magor se podívá na Fitzcarralda, a pak se podívá i na ten dokument. Pořád ale nechápe, co tam vlastně Herzog v disputaci s hercem Klausem Kinskim říká.

„Kinski říká, že příroda je plná erotických prvků. Já v ní nevidím žádné erotické prvky. Já vidím násilí, obscenitu, smilstvo a škrcení. Boj o přežití.“

Maniakovi Herzogův výrok nedává smysl, naštěstí se učí němcky, kde mu učitel prozradí, že slovo erotic v němčině znamená spíše estetický nikoliv erotický. Herzoga mluvícího v angličtině zde zřejmě zradil cizí jazyk a neuvědomil si to. Proto Kinskimu oponuje, ačkoliv mají patrně oba na mysli totožný význam.

V této fázi již maniak prostudoval tolik zdrojů v několika jazycích, že by se z toho při troše dobré vůle dala spíchnout nějaká ta bakalářka.

Někdy mám pocit, že jenom takovéto vnímání hudby má smysl, protože koneckonců jsme tady proto, abychom tenhle svět poznávali, a pak opustili – nic víc.

Vojtěch Landa

Filmové okénko: Maron show and WTF

Marc Maron je další ze stand-up komiků, který se prosadil stylem zčásti autobiografického vyprávění. Sází na upřímnost. Kdo je Marc? 52letý bývalý alkáč a kokainista, komik, amatérský kytarista

a hudební nadšenec. Třikrát rozvedený Žid, který vyrůstal sice v zajištěné, avšak šilené rodině. Otec doktor, ale magor, kterého Marc nesnáší, matka posedlá hubnutím. Není divu, že Marc hledal spásu u drog. Ale dostal ze z nich. Stokrát padl a stokrát vstal. Když bylo nejhůř a odevšad ho vyhodili, začal natáčet svůj rádiový podcast s názvem WTF (What the fuck), který se stal jedním z nejúspěšnějších v Americe. Proč? Protože Marc umí klást otázky, umí naslouchat a umí z hostů dostat i velmi osobní zpovědi. Rockový celebrity totiž nebudou vykládat nějakému mladíkovi s mlíkem na bradě své životní prohry. Ale když Iggy Pop řekne, že začínal s kapelou v jakémsi klubu v roce XY, Marc si ten klub i tu obskurní kapelu pamatuje. Výběr hostů se skládá z komiků, hudebníků a režisérů. Ačkoliv jeho největším úlovkem je Obama, který osobně zavítal do jeho garáže (k velkém zděšení sousedů, jejichž střechy obsadili odstřelovači), já jsem si víc užil spíše jiné hosty.

Kde jinde uslyšíte informacemi nabitě rozhovory s Charlie Kaufmanem, Sachou B. Cohenem, Robinem Williamsem, Iggy Poppem nebo Nickem Cavem?

Je to opravdu zážitek poslouchat Iggyho Popa, jak vypráví, že byl na koncertě Doors, kdesi v buranově. Doors byli všichni na LSD a hráli příšerně, takže je publikum vypískalo, zatímco on si to užíval i proto, že mu jeho slečna během koncertu vyhonila péro.

Nikdy v životě jsem neslyšel show nabitou tolika historkami i naučně vzdělávacími poznatky. Marc Maron je frajer, který to všechno přežil a teď si žije svůj sen. Kromě podcastů má i svůj televizní seriál, který už je mnohem méně autobiografický. Seriál to není špatný, ale podcast je podcast. Doufám, že se uvidíme u dalšího dílu, you whatthefucksters! (Většinu dílů lze najít na youtube)

Jeremy Gardner: Battery (2012)

Nebudu vymýšlet nic nového, už jiní recenzenti film označili za komediální zombie bromance a ten popis je přesný. Jinými slovy se tu mísí prvky hororu a komedie o přátelství dvou parťáků. Film natočený za pár tisíc, tudíž lokace jsou výhradně lesy, pole, silnice, občas nějaký dům. Nenašel jsem sílu sledovat sérii Walking dead, kterou mnozí oceňují. Mně by na ní asi vadily ty ohrané charaktery à la drsná sexy modelka s brokovnicí. Nic takového v Battery nejdete. Jen vtipnou úvahu na téma přátelství a osobní statečnost.

Vojtěch Landa

Fotografie vlevo: Marc Maron ve studiu, zdroj: rehabreviews.com
Fotografie nahoře z filmu Jeremyho Gardnera: The Battery

Jak vznikla finská kapela:

První mě zbavila mindráku, druhá naučila fetovat, pátá chlastat, sedmou jsem zbavil mindráku já, devatenáctá byla krásná jak sušlíkové listí, třicátá měla hlavu a patu a ty ostatní navzdory pořadí byly podobné jako vejce vejci libovolně předchozí, či následující v řadě. Již tehdy, stejně jako dnes jsem tutově věděl, že opravdovou a jedinečnou lásku mi poskytne jediné náruč kapely a tak jsem se vydal do Finska. Teď vám o tom budu vyprávět.

Pokud nezkoušíme, ve volných chořích v kapele houbaříme. Foto: Finská pravda.

Kyvadlo připomíná postava – nad židlí zvrtlou v tratolišti zvratků a chcánek – vyvěšená. „Bim bam, hodiny, honíme si šuliny“ sténajícími hlasy prozpěvují zmítající se postavy. Zavěšence ignorují, kolektivní vina se nekoná. Někteří sbírají nedopalky, recyklují zbytky tabáku a balí nové čvaňháky. Pozoruji rázem vzplanuté kyvadlo, jen oprátka zůstává nedotčená. Asi asbestová šňůra. Asbest nehoří. Kyselina do vody. Dvojitou vodku a šnyt, pane vrchní. Už není moc co řešit, železná loď přece neplave! Staří volové sesedáme k ulepenejm stolům. Vytahuju z kapes kouzelné artefakty, magický předměty obalený tabákem. Kapesní nůž značky Mikov, pravá kopie toho s helvétským křížem – tři gramy kuřiva, kostku z rubikovy kostky – gram, kostku lihu – gram, polovodičovou součástku z pravěkého troleje s číslicí devět, někdy dávno přijatou jako dar od bratříčka Floriánka – největšího lúzáka, jakýho svět spatřil, párátkem z ní vyškrábnu půlgram a všechno si to šalinkartou úhledně lajnuju na tom umaštěném, lepkavým stole a chci si ty počty sepsat pod sebe: Vytahuju průpisků, vytlačuji tuhu... Tolik štěstí!!! Z průpisovačky se vysypaly dobrý tři gramy. V somradle ještě nacházím jakousi kouzelnou sadu. Postavím ji na stůl a všichni vejráme. Krabíčka se pootevře a vyskáče několik dosud hybernujících figurek, a zpod deklu začínají vyndávat miniaturní hudební nástroje. Čumíme. Divadýlko nás natolik uhrane, že si dočista zapomeneme natřásat varlata. Čumíme s votevřenejma hubama, to nám jde. Jedna figurka sedí na rantlu krabíčky a disharmonicky mlátí do malinkatejch činelů, další troubí do malinkatýho saxofónu, jiná postavička ve scvrklým slamáku chodí dokola magický skříňky a celá se nafukuje a naparuje, začneme se dohadovat, jestli se vznese, ale sotva uzavřem sázky, Mongolovi rupne ego a všechno je v prdeli. Celej stůl je od sraček a po tabáku jen hovna. To byla snad pandořina skříňka! Kvapem opouštíme lokál, kde se prve někdo stačil obvěsit a shořet. Děkuji, že jsem porozuměl syndromu vyhoření. Podnik to byl depresivní a teď je v něm navíc smrad.

Zrovna vylezlo slunko a volba je jasná, náprava stavu světa v restauraci Na pochcanejch židlích. Uzavřít bratrské kruh. Zapět si Ho Ho Ho Watanai – OKENA! OKENA! Smog smradlavýho města teď

působí srovnatelně s rajským plynem a jako sluneční clona současně. Vzduchem lítaj saze, vypadá to, že hoří katedrála. Asi už to přišlo. Nedávno jsme se přeli, jestli kadí i negři. Prej kadí i Židi, prej kaděj všichni lidi a i holky kadí. Starý Němky přej prděj Cyklon B a serou hakenkrajce. Ještě že z Pochcanejch je tak luxusní výhled na Petrov a když má člověk koule, vyleze si na střechu a kukrem může sledovat hořící Brandenburskou bránu nebo klidně i hořící likusák knížete Miškina. Přidáme do kroku, abychom chytli místa u oken a tančíme davem kmitajícím v každodenní rutině ke strojům. Míjíme tramvajovej ostrůvek, kde nehybně stojí okvádrovaní pičusové, nejspíš elity místního plavečáku a tvářej se, že dívka před jejich uniksichty se jich vůbec netýká. Dívka leze po čtyřech pozpátku a ukazuje tý luse řít a taky ukazuje tý luse, jak leze rak. Nikdo, nikdo se jí nesmál! Protože si mysleli, že je mentálně postižená! A kdyby si váženéj čtenář pomyslel, že u nás ta nebožačka dostala uznání či zastání, nezná lidi.

A už jsme na židlích, strojenej úsměv, falešní kamaraten. Jen trochu přeskládat nábytek a můžeme si začít prolejšvat dutiny podmírovými pivy, pančovanými kořalkami a dehtovat pašovanými egyptkami s vyobrazenou lesbickou kozou. Když člověk natáhne takovýho čvaňháka, na samotný doutnající špici stačí vzniknout a zaniknout neuvěřitelný množství rozličnejch civilizací. To nejsou žádný oblbovací pindy pro adolescentní kundy. Jsme hovna vesmírnejch záchodků od krbu vlevo. My, co chodíme na židle, si to uvědomujeme, jsme tak trochu budhisti a tak každý cígo vyhulíme a típnem s posvátnou účtou, popelník plnej apokalyptickejch výjevů. Jako malýho kluka mě nutili chodit do samošky pro sirky, dělat Regana – to se zapálila petka vod vocta a tryskal z ní hořící plastik a taky mě jednou jeden starší kluk chytil pod krkem, zved mě, přimáčk na rozvaděč a zaburácel „Metallica, to je síla“. No a teď můžu jen tak dva ochmelený prsty strčit do rolety a škvírou koukat na za oknem se vlnící celulitidový řítě narvaný do míň než minisukní – tam se tak zašroubovat! Jsme tak trochu budhisti, dokážeme to ocenit a děkovat a plazit se k rozkoši po žebříku lásky samozřejmě. Pokud se nic nevalí, kloužou naše zraky ke katedrále na kopci. Třeme si varlata a mezi pivy, tak trochu budhisti, v obavách, že by se něco mohlo vymknout, posrat, stýskneme si: Jen aby se kurva ten požár nerozšířil do údolí!

Sympatizantky Finské kapely v osmašedesátém exhibují na City. Foto: Finská pravda.

No a taky znám jednu holku, co plašila holuby, ale nakonec se polepšila a holubice vyseděla dvě holoubata, tak tedy o Finské kapele zase jindy.

ΦΔΩ

Na vlně hořícího psa:

Část šestá – Zesilovač

Je pondělí sedm ráno, přijíždím do Olomouce prvním šitkanzenem. Včera skončil nejlepší festival na světě Krákor, plný dojmů nasedám k Zedníkovi a Šéfovi do auta a míříme směrem na Nemilany. Začal pracovní týden, chybí nám Přidavač a tak jej budu zastupovat. Má kariéra ve stavební firmě se slibně rozjíždí...

„Vítejte v bajdě!“ řve na uvítanou Statkář na penzi, kterému již druhý měsíc rekonstruuje bytové prostory. „Místní úderná jednotka již posnídala v obchodě močovinu a plácačku rumu! Vítejte v Debilanech!“ Jeho pohled sklouzne na mou kytaru v autě: „Byl jsi fěfarovat?“ Otázce nerozumím, nechávám ji bez odpovědi a rychle zapadnu do bajdy převléknout se do pracovního. Šéf odjíždí, nosím Zedníkovi cihly a posléze kýble s maltou. Stojím u hromady písku a najednou se za mnou objeví Statkář. „Můj syn taky fěfaruje,“ povídá. „Za komoušů jsem dělal v železnárnách, tak jsem našetřil nějaké peníze a koupil mu nějaké ty mikrofony a bedny na zpěv – tady měli zkušebnu,“ ukazuje rukou na chlívi a pokračuje: „V Debilanech hrála před pár lety Kutálka, která to dotáhla až tak daleko, že si ji pozvali cikáni na svatbu do olomouckého hostince U džbáňku. Tak se těšili, že budou fěfarovat – bohužel do té chvíle, než jim ženich poručil zahrát čardáš. My čardáš neumíme, odvětili polohlasem. Vy neumíte čardáš?, ozvalo se do ztichlého sálu. Tak to vás ho budeme muset rychle naučit, odvětili cikáni. No co ti mám povídat – za chvíli měli prokopnutý buben, kytara dostala nějaké ozvučné otvory navíc a tahací harmonika měřila šest metrů. Jednomu našťěstí zůstal mobil a tak si aspoň mohli zavolat taxíka do Debilan. Tím Kutálka skončila.“ Smutně pokyvuje hlavou a míří k obrovské dřevěné vstupní bráně, na kterou někdo zuřivě buší.

„Áááá! Místní úderná jednotka! Vítejte, amuletáři!“ vítá nově příchozí Statkář. Na dvůr přichází Rohlejk, Robin a za nimi poskakuje Fšeználek. „Jak bylo v sobotu na karmoši?“ ptá se jich Statkář a odbíhá pro močovinu. Místní úderná jednotka zabírá místo ve stínu a pohodlně se usazuje do trávy. „Rohlejku a Robine, vy bando amuletářská ožralá – ne, že se tady zase zlijete – musíte mi v bajdě dodělat to topení!“ povykne stakář. „Jasně, Jaryne,“ odpoví unaveně červený Robin a napije se močoviny. „Tak jak dopadl karmoš?“ vyzvídá Statkář. „Byli jsme se starcoklubem a trestajícím orgánem na Tytanyku, jinak bych samozřejmě na karmoš došel. No ale nebylo tam špatně, v té Praze. Dal jsem si močovinku, trestající orgán sudovku, jeli jsme celý starcoklub vlakem. Ale doma je doma! Nejlépe je v bajdě!“ prohlásí rezolutně statkář. „Karmoš dobrej,“ odpoví dá Robin. „Začátek si moc nepamatuji, ale ke konci jsem již vystřízlivěl. Zato Rohlejk dopadl... Dělal makrely, tož dobré je měl, ale pak usnul, lidi chtěli rybu a Rohlejk spal. Tak vzali klacky, na kterých se makrely opékaly a začali je do Rohlejka napichovat, ten byl ale tak ožralý, že vůbec nic necítil. Když se po půlnoci probudil a šel si k výčepu pro močovinu, tak vypadal jako ten dikobraz,“ smál se na celé kolo Robin. Fšeználek na souhlas přikyvoval hlavou. Podíval jsem se na Rohlejka, který byl jen v kraťasech. Jeho tělo bylo pokryté červenými tečkami velikosti desetikoruny.

Uvědomil jsem si, že spolu se zedníkem kouříme jedno cigáro za druhým, nic neděláme a posloucháme nemilanskou partičku. „Jde na mne tiboróza,“ říká Zedník a dodává: „konečně!“ Z jedné strany bajdy vychází Statkářka a zve nás na oběd, v druhé části bajdy mizí Statkář i s údernou jednotkou. „Tak byl jsi přes víkend za kosteckou?“ ptá se mne Statkářka. „A kolik jí je? Má děti? A kde bydlí a jak má velký byt?“ Palbě otázek se úspěšně bráním poukázáním na plnou pusu vaječiny. Po obědě se Zedníkem sedíme u legátu na dvoře pod pergolou, mžouráme očima do pálivého slunce a kouříme. „Byl jsi za kosteckou?“ ptá se pro změnu Statkář, v ruce pár močovinek pro údernou jednotku. „Co vyzvídáš? Závidíš?“ kontruje trestající orgán. „Ale neéé... Já už su potrestanej dost,“ povzdechne si Statkář a mizí i s močovinou. „Ten je ale zvědavěj,“ říká Statkářka, „včera Jaryn hledal kotě a to si piš, že ho nenašel, Klárina ho zakousla, letos už druhé – proto jsem ji zavřela do lapáku! Před pár lety si stěžoval, že nemůže najít naši kočku a když přijel oplem do práce,

tak se ho tam ptali – ty Jaryne, co to máš namotaného na přední nápravě? – to si piš, že to byla kočka! Prevít jeden, čagan na něho!“ dodává a odchází sbírat mandarinky.

Na dvůr se vrací Statkář: „Jdu pro močovinu! Amuletáři mají žízeň, ale na topení dělají! Trestající orgán už odešel do hadího hnízda?“ „Říkala něco o mandarinkách,“ odpovídá Zedník. „Fuj, baba jedna jedovatá,“ odfrkne si Statkář. „Včera jsem měl letecké deň,“ mrká na nás očima. „Jedna paninka koupila dům hrůzy, co je naproti naší bajdě a v obchodě se ptala, kde by sehnala kámen na grilování. Tak ji poslali za mnou, no já jsem vyučený kameník a mramoru mám dost. Tak jsem jí ho včera večer donesl do domu hrůzy a ona prý, že u sebe nemá hotovost, jen kreditky. Já na to, že беру všechny kreditní karty, ta vám měla koziska a prdélku, no bude mi sedmdesát, ale pořad su ještě chlap, ta moje má zájem už jen o starcoklub. To byla ale paninka, takovou jste ještě neměli, chlapí! No, jdu se podívat, jak pokračuje Rohlejk s Robinem“ a odchází.

„Chtělo by to nějaký zesilovač, Jaryne,“ povídá Rohlejk. Blíží se druhá hodina odpolední, se Zedníkem vcházíme do bajdy uklidit nářadí a nachystat se k odjezdu. Na zemi mezi radiátory a prázdnou močovinou leží Rohlejk, v ruce hasák, v puse cigáro a na patře spalující žízeň. Robin se třesoucí se rukou snaží marmě ubalit cigáro, Fšeználek leze po čtyřech a hledá těsnění k radiátorům, které Rohlejk ztratil. Statkář se zamyslí, smířen s tím, že oprava topení se dnes zase nekoná, zasmušile prohlásí, že je to dobrý nápad a natáhne se za dřevěné obložení, odkud vytáhne litr slivovice. „Je to stará bajda, no co už,“ zhluboka se napije a flašku podá natažené ruce, na které jsou červené tečky velikosti desetikoruny. Přijíždí Šéf, Zedník nasedá do auta, já zůstávám.

Je příliš brzy zhasnout světlo...

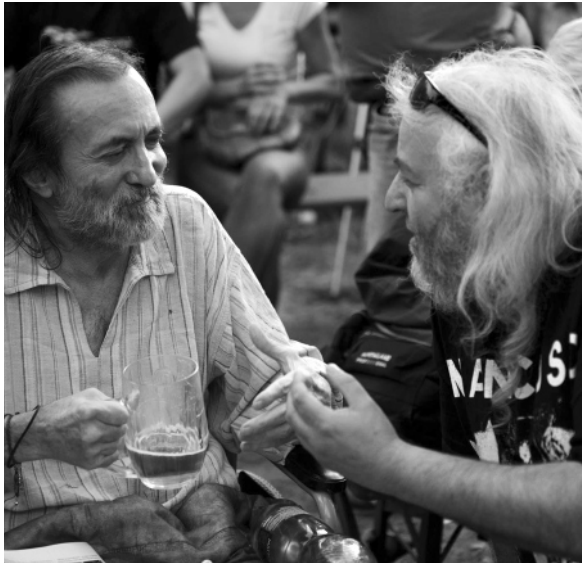
Stručný nemilanský slovník (výtah):	
Amuletář Bajda Debilany	člověk ne/platící alimenty dům, stavení domorodý název pro Nemilany, malou sudetskou vísku u Olomouce
Dům hrůzy Fěfarovat Fšeználek	bajda s prostory pro letecké deň obstarávat si obživu hudbou náplava, která chce kamarádit s Rohlejkem a Robinem
Hadí hnízdo Karmoš	viz starcoklub vesnická tancovačka, kde se pod obraz zlije i ten největší abstinent
Klárina Kostečka Kutálka	pes dívka, přítelkyně svého času nejslavnější nemilanská hudební skupina
Lapák Legát Letecké deň Mandarinka	bouda pro psa židle, stůl pohlavní styk Mandelinka bramborová (Leptinotarsa decemlineata)
Mandlovica Močovina Oberlajtnanství Obchod	exkluzivní druh zesilovače pivo, nejčastěji v akci ze supermarketu městský úřad místo snídání, setkávání a nákupů, středobod Nemilan
Opl Potrestanej Robin Rohlejk Starcoklub Sudovka Šitkanzen	auto být ženatý nejlepší kamarád Rohlejka nejlepší kamarád Robina nemilanský klub penzistů limonáda vlak z Brna do Olomouce přes Nemilany, kde ale nezastavuje
Tiboróza Tytanyk	zkroucenost (mít hlad, nechuť k práci, atd.) výstava repliky potopené lodi konající se v hlavním městě
Trestající orgán Úderná jednotka	manželka Rohlejk, Robin a Fšeználek

Jeronym Nikdo

Uši a Vitr

Důkazy:

Krákor 2016

Krákor. Festival na vlně hořícího psa, 18. ročník, červen 2016, 1) Laponští bozi Yhteinen Makkara, 2) JEF a Sten, 3) Bluesman Marcel Kříž, 4) alternativa všech alternativ Herman Traumer, 5) Holomócká legenda Elektrická sovině, 6) Fkletzi – umělci z Brna. Foto: 1) Saša Baromikyn, 2–6) Zdeněk Vykydal. Další fotky a videa na webu Ears&Wind Records: spodniproudy.cz

Evangelium Sťatého Lukáše: Vlčí mlha

„Čau, kdes byl včera vole,“ udiveně mě vítá Fido v Chicagu. „Makal sem, sraz byl přece dnes a ani to nebylo potvrzený. Vlastně ani nevím, co je za den a co tu dělám.“ Přichází malej René z hajzlu a hned se mnou domlouvá letní chatu. Minulej rok to byl zážitek. Vzpomínám si, jak sme udělali děckám bojovku, kdy po vypití několika piv sem s pinklem domluvil útěk z hospody. Vyházeli sme děcka oknem a zdrhali jakože bez placení. Malá Adélka celou cestu řvala, že jsme zloději a nechtěla s náma vůbec mluvit. Prostě tři dny bez bab a tři děcka s sebou v divočině Oslavanské chaty mě dokonale vyplnily dovolenou. Dávám si konečně pívko, je vynikající, žádnéj patok, Kout desítka, nasládlá a klouže do krku jak péro do nadržené gazely. Vše domluveno a Fido odjíždí na hrabství, mám prej napsat, pokud vydržím do jeho návratu. René dopíjí, zůstávám v Chicagu opuštěn. Telefon vibruje. Píše Míša ze špitálu. Není na tom asi dobře, ty babky na pokoji ji zneklidňují a ona chce hned ráno podepsat revers. Se jí vůbec nedivím. Blázinec mě v tomhle vyučil a já bych ve špitále nevydržel ani den.

Dávám další pívko a místní společnost mě naprosto nebaví. Zase vibrace, ted'ka kámoška: „Co takhle se sejít, dát kafe, cigáro a udělat hezkej den?“ No nevím, holka ve špitále a já se budu bavit? Hned sem ji poslal do prdele a radši si dám další, čekaje na Fida. Do toho hrajou Beatles Let It Be... nesnáším je, ale tenhle vál je docela dobrej. Volám tatíčkoví, že vydržím. Musím bejt ovšem obezřetnej a pít pomalu, ráno vstávám do hokny a hlavně pojeďu pro princeznu.

Hospoda zaplněná a vlna přichází. Přemítám o Krákoru. Dojel sem ve čtvrtek, snažil se neopít a prožil večer ve společnosti více než šilené bandy relativně normálních kámošů. Makal i Fido a Ježíšek, změna od dob minulých. Ovšem Vojta byl klasicky největší pracant. Díky, bez tebe to nejde...!!! Takže po postavení různých stanů, stánků, nachystání beček a rozmlouvání s Ježíšem, popijíme pívko. Ze snění mě vytrhnou Animals a jejich The house of the rising sun, naprostá bomba v tomto nekulturním společenství místních výpitků.

Takže se vrátím ke Krákoru, sedíme u výčepu a žgryndáme do pozdních nočních hodin. Fido nachází staročeskou knihu o sexu a rázem má texty pro sobotní koncert Yhteinen Makkary. O půlnoci se řítí k Ostopovicím Vannesa, kuchařka, kterou obtěžuje nákej magor celou cestu z Bohunic. Jdem jí naproti a potkáváme dole u zastávky. Její výraz nepotřebuje slova, je tak nadšená vidinou známých ksichtů, až je to dojemný. Postupem času osazenstvo řídne, skončíme u pomyslného ohně sami s Ondrem z Čočky. Zpíváme punkový vály a mlátíme do beček vařekama z blázince. Muselo to bejt fakt hrozný, ale nikoho to nevzbudilo. Nakonec to zabalíme a jdem chrápat. Vybral sem si stan malé scény. Místa jak pro malej regiment a my sme tu dva. Budí mě telefon, Karolína, chvátá nahoru do kopce a léká žízní. Naviguju ji rovnou do stanu, kde na ni čeká jedno točený. Vysmátá jede na Krákor rovnou od svého vyvoleného ze Španělska. Prohodíme pár vět, vykouříme cigárko a upadám do komatu. Ráno se budím v obležení žen. Holky donesly žlutou a náký jídlo. Je čas pracovat, i když nejradši bych pokračoval v započatým večeru. Tento rok jde všechno nějak hladce. To su zvědavej, co se posere.

Je pátek a přípravy vrcholí. Holky začínají loupat a krájet cibuli, já chystám sporák a jiný vymoženosti dovezený z adamovské garáže. Zvukaři rozbalují svůj aparát a lidstvo pomalu zaplňuje prostory té úžasné scenérie nad vesnicí Ostopovice. Cibulka se dělá zase čtyry hodiny a já míchám jak barevnej. Tento rok se na mě Jiřík vysral, a tak pomáhají holky, vskutku pěkněj zaskok, děvčatům to s obrvařekou vyloženě sluší. Doufám, že mě s ní v průběhu festivalu nepřetáhnou po hrbu.

Ivoš Krejzek a Sten Vlč zahajují oficiální začátek. Přetlak věku děkuje pořadatelům za čestné první místo na pódiu a koncert se daří. Na začátek opravdu fajn kapelka.

Prakticky se nehnu z kuchyně, jen občas někoho pozdravím a zase valím míchat manu. Guláš chutná, sem tam zaslechnu chválu, což potěší. Mně pomalu tečou nervy. Jak sem se dozvěděl, Herman Traumer hraje už v deset, v nejlepší festivalovej čas. Nejsem v tom sám, Danielka je zralá na antidepresiva a René se léčí někde ve stanu. Jen natěšenej Krejzek vidí všechno jasně, „Bude to bomba!!!“ chlácholí mé nervové buňky. Čas koncertu se neúprosně blíží a já přemýšlím, jestli dřív blít, srát anebo jen vychcat zbytky moče z měchýře. Ždímám to jak hadr při úklidu,

Děvče s obrvařekou na Krákoru, foto Státý Lukáš.

když v tom manažer svolává členy kapely rozprchlý po celým Krákoru. Slezli sme se za pódiem a nikomu se do toho nechce. Tunel je zaplněn do posledního místa, všichni sou po té inter-netové masáži zvědavi na Hermana Traumera, kterej měl jednu jedinou zkoušku v úterý před Krákorem. Takže do boje. S prvními tóny Verty to ze mě padá. Koncert je skvělej. Lidi se baví a já halekám do mikrofonu, zdravím kuchyni, kde holky vůbec netušily, že budu vystupovat. Až na náký chybičky se koncert vydařil. Sme nadšeni, stejně jako obecnstvo, který volá po přídávku. Dáme jim ho. Nákej týpek chce po mně céděčko, tím mě pobavil.

Po nás nastupuje Kabinet a třikrát vybuchne elektrika. Trvá desítky minut, než Vojta zjistí a opraví závadu. Hrajou dobře, ale není to můj šálek kávy.

V dobré náladě chlastám až do rána. Všichni vytuhli nebo se někam ztratili, a tak prodávám žrádlo společně s výčepním Robertem, se kterým je nehorázná prdel. Když už bych konečně mohl zalehnout, musím začít zase vařit. Holt co naplat, vyspím se jindy.

Druhej den festivalu začíná. To už začínám mít né vlnu, nýbrž vlčí mlhu. Lítám s malým Vítkem na krku a jančím na Idioty. Úkoluju holky, co a jak, očekávaje brzkou ránu obrvařekou. Ke konci odpoledne mi kdosi podá jointa a já ho skoro celýho vyhulím. Už se nezvednu. Propadám se do země hned za kuchyní. Někdo mě budí, něco po mě chce, ale já jako bych neslyšel, jako bych nebyl schopnej odpovědi, jako bych ani nebyl ve svém těle. Až později zjistím, že to byl Fido a snažil se mě dostat na pódium k vystoupení největší hvězdy Krákoru, kapely Yhteinen Makkara. Tím pádem sem podruhé vyhozen ze souboru za svoji nezodpovědnost.

Budím se do nedělního brzkého rána. Parta pankáčů se tu nemilosrdně rve. Hausmann mezi ně vlítne jako statný vyhazovač z Metra. Problém je rázem vyřešen. Krákor končí, ovšem nikomu se nikam nechce. Ten kousek svobody, trvající tři dny, si každěj vychutnává po svém. Celou neděli se pije, kecá, pracuje až do úplného vyčerpání. Odjíždím směr domov se sirkama v očích doufajíc, že nikoho nesrazím. Do kriminálu se mně nechce. Úplně mi stačila noc v CPZ po vánočním večírku Brněnskýho foto-poetickýho kroužku, kdy mezipřistání bylo v úrazovce, kde mi šili čelo rozbitý od hrdinskýho policajta, co mě mlátil spoutanýho na zemi a řval na mě, že půjdu sedět.

Z Krákoru se léčím několik dní. Nechápu Vojtu s Kristýnou, kteří mi dovezli náký věci v pondělí dopoledne, kde berou energii a můžou vyloudit na svých ksichtech úsměv. V úterý ráno volá René, je bezradnej, sedí v Olmiku před charitou a čeká na vystrízlivění. Chce jít do odmašťovny. Kdyby věděl, jak ho chápu, jak to prožívám s ním. Tímto peklem projde asi každěj. Smekám klobouk, nikam nešel, vysral se na doktory a 37 dní nechlastá. Vzal to ze správnýho konce, odjel na dovolenou, týdenní pobyt

Za lubem: Můj starý dobrý přítel

Celý svůj život mám stále stejný psací stůl a ve svém věku už to ani nehodlám měnit. Kdysi jsem z něj ometl pavučiny, nakopal potkany kolem do jejich holých prdelí a vytáhl ho z kůlny do svého pokoje. Tam mu to docela sedlo. Stál na něm psací stroj, spousta papírů a tužka. Vždy jen jedna tužka. Střídal jsem tužky jako ženy a mám pocit, že je v daném období lepší mít pouze jednu, tedy než se ztratí, a potom se komplikovaně hledá nová, další. Není tužka – není psaný text na papíře.

Dnes v době počítačů je to jednodušší. Pokud jde proud nebo vydrží baterie třeba notebooku, je to v pohodě. Člověk mlátí do kláves klávesnice a text se zobrazuje na obrazovce a průběžně ukládá, než se něco posere. Proto mám raději koncep-ty, i své dopsané básně, na papíře. Je sice pravda, že tvorba z let 85 až 91 se mi nakonec zdála příliš primitivní a pitomá, a tak jsem ji prostě vloni zničil. Definitivně ji poslal do propadliště času, smradlavé díry, kam všichni posíláme sračky, které jsou tak špatné, že je ostuda dávat je vůbec někomu číst. Ještě dnes si po letech pamatuji, jak jsem na starých kamnech dosušoval cigarety a potom je kouřil v pohodlném zeleném křesle u toho mého psacího stolu a psal všechny ty skartované voloviny.

Nejuětší guru Ivošh Krejzek alias Heřman Traumer, foto Zdeněk Vykydal.

ve vlacích Českých drah, píše texty k nové desce Tichých lodí, sem tam zavolá a těší se na zkoušku Hermana Traumera. Dopíjím pátý a přichází Fido, zkontroloval služebnictvo, postavil branku a rychle zpět na Židle. Už ho mám jak z praku. Ještě něco popijem a u nádraží se rozejdem. Ráno bude zase krušný... Takže René, kdo je teď na piču, abstinente???

Státý Lukáš

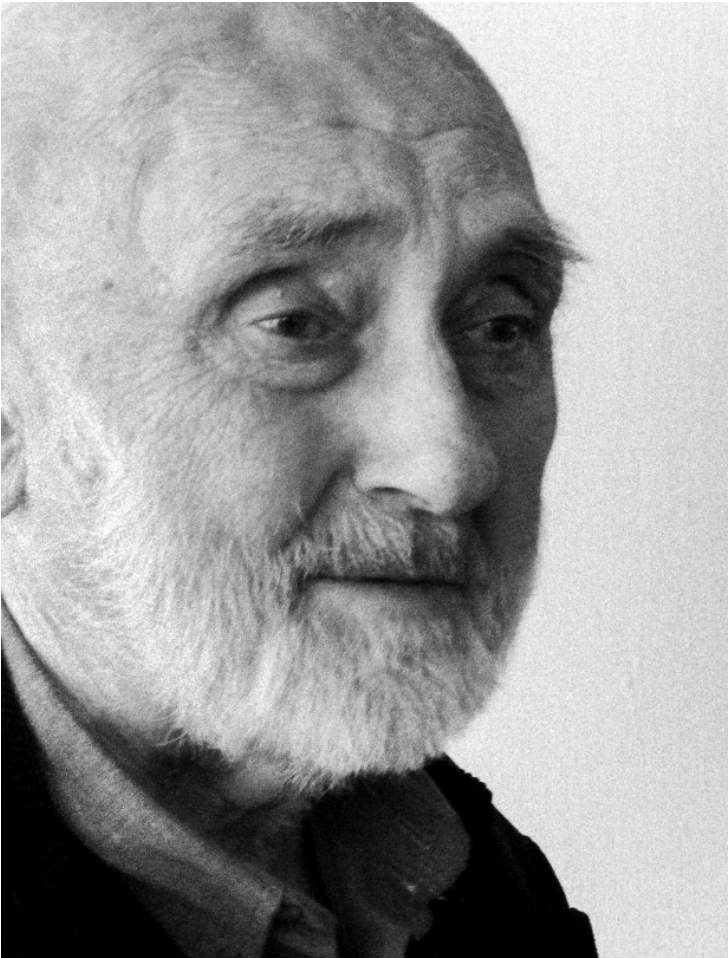
Jo, byly pěkně vysušený. Jak ty cigára, tak ty ptákoviny na papíře. Posraná raná tvorba z doby totalitní a té krátce po ní. Stůl to nesl vcelku statečně. Vznik těch blbin nikdy nekomen-toval a mlčel. Je to dobrý přítel. Narozdíl od žen nemá uště-pačné kecy a neprotestuje ani dnes, kdy na sobě nese tíhu monitoru, klávesnice, tiskárny a podobných výtobytků mo-derní doby. Je to starej osel jako já a ve svém šuplíku má scho-vanou jednu další mou tužku pro případ ani tak ne nouze, ale spíš záchrany.

Skleněná výplň okna mého pokoje byla v těch raných letech mé rané tvorby téměř kouřová, neprůhledná i odolná svitu slunce, nikdy jsem ji totiž neumýval. Proč taky, měl jsem pře-ce jiné starosti a bylo to více než praktické. Občas jsem ná-hodným průzorem zahlédl psa mé mladší sestry a pokusil se o duchaplnou komunikaci – haf, haf – stejně oduševnělou jako celá moje tvorba tehdy i dnes.

Nic se v podstatě nemění, všechno je stále stejné. Celý život mám jeden psací stůl, který jsem podědil po své mámě. Je o něco starší než já a je to opravdu dobrej přítel. Co víc bych si mohl přát. K tomu svému psaní mám zkrátka něco, co ni-kdo jinej nemá...

Ivošh Krejzek

Neortodoxní slovník: Zbyněk Hejda

Zbyněk Hejda se narodil 2. února 1930 v Hradci Králové. Po absolvování klasického gymnázia v Hradci Králové (maturita 1949) studoval filosofii a historii na Filosofické fakultě University Karlovy. V letech 1953–1958 byl odborným asistentem na katedře dějin dělnického hnutí a KSČ na FF UK, 1958–1968 působil jako pracovník Vlastivědného střediska Pražské informační služby a od roku 1968 byl redaktorem nakladatelství Horizont. V roce 1969 odtud s celou knižní redakcí na protest proti odvolání ředitele odešel. V letech 1969–1977 pracoval v antikvariátu (vyučil se knihkupcem). Po podepsání Charty 77 musel opustit místo v antikvariátu a živil se jako domovník. Od té doby také pracoval pro Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných. Patřil k okruhu autorů časopisu *Tvář*. V letech 1985–1989 působil v samizdatovém časopisu *Střední Evropa*, byl stálým přispěvatelem *Revolver revue* (získal také Cenu Revolver revue). V letech 1990–1995 přednášel kulturní antropologii v Ústavu humanitních věd 2. lékařské fakulty UK. K vydání připravil vzpomínky Šimona Welse *U Bernátů*, spolu s Vratislavem Färberem a Antonínem Petruželkou sbírku Ivana Blatného *Pomocná škola Bixley* a texty z pozůstalosti *Básně z Pomocné školy Bixley II*. V roce 1996 obdržel Cenu Jaroslava Seiferta. Vydal knihy – *A tady všude muziky je plno*, 1963 (bibliofilie), 1993, *Všechna slast*, 1964, 1993, *Blížkosti smrti*, Mnichov 1985; přepracováno 1992, *Lady Felthamová*, česko-francouzsky Paříž 1987, 1992, *Pobyt v sanatoriu*, 1993, *A tady všude muziky je plno*, 1993, *Nikoho tam nepotkám*, 1994, *Valse mélancolique*, 1995, I 1996 – souborné vydání, *Překlady*, 1998, *Cesta k Cerekvi*, 2004, Sny, 2000. V nakladatelství Triáda v letech 2012–2013 vyšlo trojsvazkové dílo Zbyňka Hejdy – *Kritiky a glosy, Prózy a překlady, Básně*. Zbyněk Hejda zemřel 16. listopadu 2013 v Praze.

DVEŘE SE OTEVŘOU

Dveře se otevřou. Vstoupí?
Větrem se lehce zachvějí věci,
mrtvá přichází tiše.
Soumrak z počátku jara, prší.

Ještě to slyším.
Je to tišší a tišší.

Dnes byl nádherný den.
Hledal jsem tě. Teď
se ve tmě zvedá vítr.

V temnotě doznívá dotek tvých prstů.
Nádvoří s večerním sluncem
na starých oxfordských zdech.

Zanikající kroky. Temná
a prázdná kaple.

Když jsme vyšli, bylo pět hodin,
průzračné předjarní světlo na obzoru,
dolů
na město padal už soumrak
s úplným bílým měsícem.

Střep hudby tence zní...
Také srdce se ztiší?

Cesta je užší a užší.

Vzadu se ještě cesta světlá
jak v hloubi lesa
jeho tušený okraj.

Nahoře
krásní andělé nesou
modrý baldachýn světa
na starých obrazech
v ponurých klenbách.

Dole
je nevýslovně úzko.

Nyní
tmu roztrh ptačí křik.

A TAK TU JSME

A tak tu jsme, že jsme sem uvrženi,
my jen tak náhodou, my pro nikoho, tak,
jakoby stínání a jako by nás v kmeni
podřezaného stromu ještě zaslech pták.

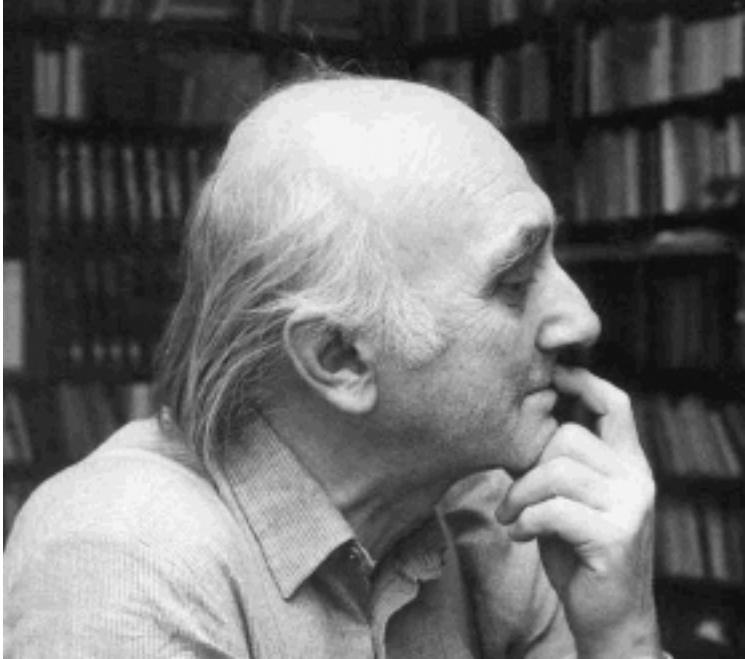
A tak to vrzne. O muziku nouze
není tu. Tady bez dechu
pracuje dřevo (stromů, jimž je dlouze)
na rakvích. Zatím k poslechu.

MÁCHOVSKÉ VARIACE

Ještě jeden hřebík do rakve,
ještě jednou poklep na rameno,
ještě jednou slzou pokropit,
a je zameteno,
čistě zameteno po životě.
A nezvedne se ani prach,
leda mráček
pod kolem
vozu pohřebního,
leda mráčky
v šlápotách
pohřebního průvodu.
Ještě jednou
poklep hlíny
na víko
a zase cesta zpátky
pěšinou navyklou.
A sem tam,
cestou od hřbitova ke vsi
a od vsi ke hřbitovu,
cesta zapamatovaná
od dětství,
cesta doopravdy zaslíbená
k zemi doopravdy zaslíbené,
k jediné zaslíbené zemi.

V LITOMĚŘICÍCH

Od boku vzhůru
celý promodral
jakoby na mor...
Tak tenkrát shledán
pod peřinou.
A v kapse básně kus,
poznámenaný hlinou...
A už se scházeli
Nepozůstalí k pohřbu.
Podzimek zlát.
Básník
jak mramor
promodrával dál...

JEDNOU VEČER

Jednou večer se všichni sesednem
okolo třiceti lahví,
já, ty a Bob,
vy dva a já, my dva a on,
někdo tu chybí, zpozorujeme to, ale až
všichni už budeme namol,
ovšem, někdo tu chybí,
ale vždyť já jsem tady, řekne ten, kdo tu chybí,
ten, který je pořád s námi,
ten, který pořád chybí mezi námi,
a tak dokola a tak dokola,
když jsme namol...
...

Tu noc svítalo už ve tři ráno na tvé nahé tělo,
Jarmila spala, slyšel jsem její dech,
byla na dosah ruky, rád bych ji pohladil po vlasech,
celou tu noc jsem se bál,
že se probudí...
A tak mi zas ztroskotal – žel – ten sen
mít obě najednou: dvě je ten sen: ležel
jsem uprostřed, Jarmila spala, bál jsem se,
že se probudí, ať spí... je namol.
Je to lest, po mé pravé ruce spí
má vykrvácená bolest, vnímám
každý šelest jejího dechu, ale
obracím se k tvému břichu.
Pohybujeme se pomalu v prostoru menším
než je nejmenší cela: tření střev,
někde na chodbě práskly dveře, hrčí voda,
le jour se lève.
V mládí – i pak – chtěl jsem psát jako Jiří Kolář.
A zatím?
Škoda slov.
Teď je zas noc
a já si do zblbnutí hraju
jedinou desku pořád dokola,
jako tu noc, kdy jsme nestačili vypnout gramofon
a pak při souloži mě to svádělo
podřítit své pohyby rytmu hudby
(bylo mi, jako by se dělo něco veselého).
ty jsi mě jemně zadržovala
(zřejmě se nehodil ten tanec k vážnosti chvíle),
ale tím tvým lehkým zdržováním rytmu
vznikaly nádherné synkopy,
tak nádherné, že jsem s tím musel přestat,
protože bych se byl musel
samou radostí začít smát.

Nemyslíš, Alice,
že o čem píšu já, se v básních nepíše?
(Copak tohle je nějaká báseň?
A né, a né? řeknu já,
Sebeničivě nejistý.)
Tak například Vladimírovo pyžamo
a jeho systém zapínání.
Nemohl jsem je rozepnout.
Když už můj zápas s knoflíky
zmohl tvou trpělivost,
tvé prsty tu věc vyřešily
navyklým manželským gestem
ve zlomku vteřiny.
...

Kde jsou ty doby,
kdy jsem psal krásné verše!

Je mi jich nevýslovně líto, ale jsou pryč.
Jsou pryč, odešly,
a já jsem zůstal třet tady.
Jsem náhle starý a udivuje mě,
že se to stalo tak náhle.
...

Zdálo se mi,
že sedím na zahradě.
Ve snu jsem tam už dávno nebyl.
Díval jsem se dolů k silnici,
v oválné jamce přede mnou bylo ohniště,
jiné, kruhové, jsem měl za zády,
uvědomuju si,
že strýc teď na podzim uklízel zahradu
a že když jsme tady my,
on nikdy nevychází.
Z ohnišť ještě stoupal malý dým.

1974 a 1982

xxx

Mácha je v pekle,
i Gellner je v pekle,
v pekle jsou mnozí mí bozi.
Poslední Holan.
Ten tam
sám
daemony ještě děsí.
Kdežto kníže
moderní české poesie a přilehlého okolí
vesele blábolí
na nebesích.

xxx

Kam jsem to zabloudil?
Jakoby do nějakého
radostného obrazu.
Polekav se, hned
jsem se vrátil.

Je jisté, že jsme někdy byli?
Anebo je jsou byli včas?
Do jakých dech jsme to ryli:
obrazy čerťáků pod obraz?
A deště čaru myšly, smyly
obrazy bílých měst a vsí.
Tak taag jsme: někdeh ba' m'ku, co zbyli,
a pohledující se na:

(Valse mélancolique)

Za svolení s publikací básní děkujeme paní Suzette Hejdové
Fotografie poskytl Libor Stavjaník
Připravil Pavel Petr

Uši a Vitr

Recenze odjinud: Petr Čermáček: Ohniště

Už rukopisné básně *Ohniště* vynesly Petru Čermáčkovi nominaci na Drážďanskou cenu lyriky (2012), v soutěži cenné i tím, že je anonymní. Čímž nechci říct, ani naznačit, že by se v nich tento původně kmenový autor Hosta, Martinem Stöhrem anotovaný jako „básník-krajinář“, nedal alespoň českou částí mezinárodní poroty spolehlivě odhalit. Opět totiž čteme sloky věnované ženě Janě a dceři Anně. A opět se shledáváme se stěhovavými motivy na rozhraní světla/tmy, bdění/snu, se vši tou pospolitostí nejrozmanitějších ptáků, stromů či kamenů z šestice předcházejících sbírek. Jen ty krajiny „vnější“ se ještě víc zvnitřnily, zmytizovaly a jaksi „nesnily“. Jestliže se tedy snad v neznámějším verši Čermáčkovy prvotiny píše: „zní suché drkotání větví“, nyní už je to: „stíny větví stíhané větrem chřestí“. A jestliže původní jistoty odkazovaly k břehům a rozhršením křesťanským, dnes, aniž by je jakkoli opouštěl, doputovává k jejich dalším znejištění („Zůstat mezi dvojím prázdňem, důsledně / přítomní, překotně živí, beze dna“), projevujícím se i kumulací oxymór, a častějšímu, byť prosebnému zařkávání: „Proměň ho na slovinu // a vyřež z něj zvíře tiché v křiku, / stojící v pohybu, živé i neživé.“ A tady, především v tomto bodě, jako by se Čermáček, aniž by byl barsky útočný nebo nihilistický, prohmatl k tepu, k cejchu dnes a denně relativizované reality! Slovy „z tvé nebo z mé tmy“; slovy-zrcadly; řečí, „jež sama sebe nezná“. A jako kdyby byl už jen přimlouvou kamene: „nic než zůstat beze směru, soustředně / jako kámen, světlo nebo dětská hra“. Vždyť to neinvestigativnější svědectví o našem „neklidu, úzkosti, vzteku“ přece vydává list stromu, jablko, nahrnutá hlína: „neslyšná bouře, po níž až za úsvitu / najdeš otlučená jablka a hlínou / zatarasené zkřížené dveře k tichu“.

Co však působí paralelně ještě naléhavěji, je posun Čermáčkovy básnické stopy. Dominoval v ní volný verš, báseň v próze, haiku, dá se však nazít i na sonet. Básně si zdánlivě rostly po svém. Z přísných i volných haiku se osamostatnila sbírka *Mezi řezedami*, z básní v próze dvojice cyklů „Dýchání“ a „Mápenná“; ale volný verš čas od času rozkvetl asonancí, rýmem, rytmem... Fúze předznamenávající (převažující) „ohništní“ poetiku naběhla sice už v předposlední sbírce *Linea nigra* (2008), v „haikově“ třístrofě básni „Přerýv“. Teprve v *Ohništi* však dostala charakteristický tah: „Opuštěné ohniště se zlomky čar / v dešti, jenž nezačal, trval, nepřestal. / Za sklem, v kopřivách, stává se každý tvar / jen představou, bezovou duší. Cesta // vede skrz zrcadlo, sedm dní ze sedmi: / Símorgh spí, je jestřábem, sám sebe loví / v zbloudilé šedé holubici, z posledních / sil, dokud nepadne do změti jalových // jabloňových větví ze zimního prořezu. / V dešti zaniká šepot: hledej, překládej, spal. / Ohlédni se — dým odjinud, světlo bez hlesu, / bez pochyb, odkud jde, proráží skleněný val“ („Ptací řeč“, báseň věnovaná A. Tarkovskému a F. Attárovi). Tah, ale mohlo by se dodat také: příběh... tažený povětšinou přes přesah (spíš strofický než veršový), kdy téměř každá lexikální jednotka („nezačal, trval, nepřestal“) či užuž ustanovující se metrická či rytmiická struktura je vzápětí v sousedním textu (nebo hned ve stejném) napadána a znejišťována, což odpovídá již naznačené Čermáčkově postojové potivosti. Lyrická reflexe — její tlak, hovor — tak dostává spodní oblouk, zahloubení, ba ručení, týkající se jak nejbližšího světa, tak univerza. Knížka (v zavedené typografické osnově F. Štorma) se vejde do náprsní kapsy. Její další středovou vrstvou jsou autorovy perokresby, snímající jeho poezii — natolik osobitou, že ob stojí i anonymně.

Zdeněk Volf, publikováno v revue Host

Nad *Ohništěm*, novou básnickou sbírkou letos čtyřiačtyřicetiletého Petra Čermáčka, vydanou po několikaleté prodlevě, neuškodí po račím způsobu zprvu zacouvat ad fontes a podívat se, jak na tohoto brněnského poetu (původem východočeského) pohlíží česká věda literární. Anebo spíše publicistika? V objemné akademické příručce *V souřadnicích mnohosti* (Academia, 2014) objevíme jedinou zmínku o Čermáčkovi v kapitole nazvané *Křesťanská, spirituální a meditativní báseň*. Autor *Ohniště* je přiřazován po bok svých generačních vrstevníků nebo o něco dříve narozených básníků jako Pavel Kolmačka (pouze u něho je v této pasáži příručky uveden rok narození, u nikoho jiného), Robert Fajkus nebo Miloš Doležal, zmíněn je v této souvislosti, opět namátkou, ještě Jaroslav Erik Frič nebo Zdeněk Volf. Ti všichni jsou napěchováni do jednoho pytle s názvem „křesťansky orientovaná poezie“. Když už, tak proč ne rovnou: křesťanská?

Civilní spiritualita: to má být další společný jmenovatel připomenutých (plus dalších) pisatelů spirituálních a meditativních básní a vědci praví, že se u nich projevuje „*stále intenzivnější zaujetí pro existenciální napětí ukruté ve věčnosti všednodenních lidských vztahů a vazeb*“. Učeně řečeno, leč co je na tom pravdy, je-li zrovna v případě Petra Čermáčka vůbec něco? Bylo-li, není již toho více, přinejmenším zdaleka ne takto jednoznačně. Věcnost všednodenních lidských vztahů? Až na občasné výjimky ani náhodou: nové Čermáčkovy verše se stávají vtělením poetičnosti o sobě, je to poezie, která si vytváří svůj svět, spěje k vlastnímu nazírání všekerenstva a především se děje v jakoby alternativních estetických souřadnicích. Těž časové a prostorové kulisy slouží především tomu, aby se staly mezičlánkem k estetizaci světa, a to básnického světa osobitě čermáčkovského, subtilního, křehkého, rozechvělého, přitom vnímavě srdnatého, mnohdy až filigránně oscilujícího mezi principy světla a principy tmy – a shledávajícího, že určitá zář člověčího jsoucna „*svítí i potmě*“.

S představou civilní spirituality neodemkneme brány Čermáčkova tvoření, které je totiž v *Ohništi* bytostně jiné. Stačí jediný příklad, abychom postřehli, co se v jeho poezii děje: „*vitr kutálí hlavy medúz*“, hned vedle „*vitr pláče v přílivu nočního děsu*“, v závěru sbírky čteme, že „*vitr přžgene / převržené, zaklesne, rozkřepí*...“ Arciže žijeme a sníme i mezi hlavami medúz a i za odlivů nočního děsu, leč jakápak transparentní spiritualita! Do akademických šuplíčků se autor *Ohniště* jednoduše nevejde. Navíc nepíše ani křesťanské, ani spirituální, ani meditativní básně: to, co nyní vytváří, jsou básně estetizující život a svět v jeho tragické i vitálnější podobě a pokaždé zejména prostřednictvím náhlých třpytivých záblesků vycházejících z pomyslného ohniště. Nebo spíš z tvořivého kadlubu, ve kterém tyto verše vskrytu nabývají ustálenějšího tvaru. Ten však získávají i autorovy sny, básně jako sny, propletené a propojené, v nichž se čas rozdvouje a prostor se naplňuje tmou. Zůstaňme však u titulní metafory ohniště a přistupujme k ní / k němu, resp. ohledávejme vše i několika interpretačními otázkami. Zdá se, že odlesky plamenů jsou v Čermáčkově básnickém jiskření nejméně dvojí povahy. Zčásti je to tíhnutí k filosofické lyrice, skrývající se i v „převalování mezi sny“: též proto se tu zbásňuje čas i prostor, proto i odkaz na *Smaragdovou desku*, proto nezbytně každá „*cesta vede přes zrcadlo*“, proto „*zejeme do tmy*“ a proto vnímáme „*prázdnost pro věčnost*“, proto jako krédo zní dvouverší „*zůstat mezi dvojím prázdňem, důsledně / přítomní, překotně živí, beze dna*“. Hle, post-existencialistický signál! Zároveň se autor až zatvrzele stvrzuje i jako básník fascinující invence a neméně fascinující imaginace. Rovněž v této estetické mluvě sice básnicky přebývá „*bit et nunc*“, leč vyslovené si libuje v hypnotické obrazivosti: kopytnatý déšť, vroucí mandala, stepní katran, štíci štíhle, lizina se smůlou, bezová duše... Nové Čermáčkovy básně ztělesňují svébytnou „obranu poezie“, ve jménu její estetické hodnoty a tvoří příznačný antipod k veršování banálnímu, pseudocivilnímu, nevytříbenému, jakož i k tvorbě toliko jepičího vypínání se. Ve své filosofické lyrice se totiž tvůrce vydává na blaženě krkolomnou pouť za tékavými i trvalými fenomény rozumu a citu a díky tomu ani tato sbírka zdaleka nepředstavuje pouze „*opuštěné ohniště se zlomky čar v dešti, jenž nezačal*“. Vždyť též ono svítí i potmě.

Vladimír Novotný, publikováno v revue Weles

Z chacharova sudu: Úvahy

– **Čekání na mesiáše**. Věta čekání na mesiáše je pro mne spojena s nadějí, ale také s pasivitou. Člověk je bytostí permanentně nespokojenou. Existující stav věcí, nebo status quo je něco, co ho nikdy nenechá na pokoji, a tato skutečnost je vlastně podstatou celé lidské kultury. Ta nespokojenost s realitou, která člověka obklopuje. Kultura tedy představuje přetváření aktivní. Ne všichni však chtějí přetvářet svět aktivně. Množství lidí, spíše pasivnějších, se opírá pouze o naději na lepší svět, lepší realitu, která nastane někdy v budoucnu. V tom spočívá podstata naděje, naděje v lepší budoucnost, která může být symbolizována třeba spasitelem. Všichni, kteří neztratilí naději, v podstatě na mesiáše čekají, jenom ten mesiáš má pro různé skupiny lidí jinou podobu. Každý člověk potřebuje naději, i když si to třeba ani neuvědomuje. Naděje je spojena s optimismem, a čekání na spasitele představuje tedy optimistický pohled na realitu, který radě lidí pomáhá k prožití plnohodnotného života.

– **Dal jsem odpověď těm, kdo se neptali**. (Izaiáš 65, 1) Podstatou člověka je ptát se. Lidově se dá říci, že člověk má nepokojnou mysl, neustále hloubá a přemýšlí. Ptá se a hledá odpovědi, jeho myšlení má tedy responzivní charakter. Čím je hloubavější, čím víc se ptá, tím více je schopen přiblížit se podstatě skutečnosti. Je ale známo, že lidé, kteří obsáhli mimořádné množství vědění, s inteligencí na úrovni geniality, se nezdírká odvracejí od každodenního lidského hemžení, podobně jako Ježíš když dlel v Judské poušti. Když se ale podíváme na zvířata nebo třeba na stromy, zjišťujeme, že ty si žádné otázky po smyslu života nekladou. (Alespoň z našeho lidského pohledu.) Jsou prostě součástí universa, součástí přírody, vyššího principu nebo boha, to už záleží na našem úhlu pohledu. Což se jim nedostalo odpovědi, aniž by se ptali, aniž by tuto odpověď hledali? Když se pak podíváme na člověka, zjišťujeme, že řada lidí se ptá, ale odpovědi na fundamentální otázky prakticky nenalézá.

– **Životní styl – společnost a společenství**. Dvě slova – společnost a společenství, societas a communitas. Slova podobná formou i obsahem. Člověk je tvor sociální, každý z nás někam patří. Nikdo se nemůže odtrhnout od svého sociálního okolí. Jestliže tedy je člověk součástí určité society a jestliže se s tím ještě přímo programově ztotožní, necítí se v tomto smyslu pouze individuem, ale cítí se být členem konkrétního sociálního organismu. Takovým sociálním organismem může být třeba rodina, církev, zájmová skupina nebo třeba určitá subkultura nebo kontrakultura. Člověk tedy s komunitou, jejímž členem se cítí, sdílí obdobné názory, obdobné hodnoty a normy, a pro celou komunitu platí také obdobný životní styl. Nejsem sám, patřím do určitého společenství, do určité skupiny, kde se cítím dobře, a kde mne ostatní také přijímají a vnímají mne jako svého. To je tedy podstata komunitního života, a nevyhnou se mu ani ti, kteří se jakémukoliv společenství programově vyhýbají. Také oni žijí v určité společnosti, v určitém sociálním prostředí, i když se jeho vlivy snaží programově negovat, a právě oni zase patří třeba do skupiny, vyznávající obdobné normy, hodnoty a životní styl, patří do skupiny individualistů nebo třeba i asociálů.

– **Jen si volej, odpoví ti někdo?** (Job 5, 1) Každý člověk má svou životní filozofii. Každý člověk něco ostatním sděluje. Někdo toto své sdělení předává svým následovníkům, jiný je předává komunitě, do které patří, další je předává třeba svým nejbližším nebo třeba jen těm, kdo chtějí, nebo jsou schopni mu naslouchat. Kdo máš uši

k slyšení, slyš. Ti kdo naslouchají, chápou toto sdělení prizmatem svých zkušeností a prizmatem své životní filozofie. Jsou sdělení, která jsou přijímána velkým množstvím posluchačů, jsou dokonce sdělení, která jsou přijímána masami. Na druhé straně jsou ale sdělení, která jsou přijímána jen velmi omezeným počtem posluchačů nebo existují sdělení, která neposlouchá téměř nikdo. Jen si tedy volej, odpoví ti někdo? Odpoví ti bůh, odpoví ti lidé? Kdo odpoví hlasu volajícího na poušti?

– **Člověk nemá nic vzácnějšího a cennějšího nežli čas**. (Ludwig van Beethoven) Nedaleko města Bingen am Rhein, města ležícího v německém středním Poryní, kam poměrně často zajíždím, stojí Obladen Kloster. Na zdech tohoto Oplatkového kláštera stojí nápis „Die Zeit verrint, der Tod gewinnt“, což se dá volně přeložit do češtiny: čas běží, ale smrt nakonec zvítězí“, což je v podstatě obdoba toho, co prohlásil Ludwig van Beethoven. Čas jako nejvyšší hodnota. Máme ho všichni, a přece se nám ho nedostává. Každý z nás si uvědomuje svou konečnost, konečnost svého pozemského života. Nikdo z nás neví, co se s ním dělo před jeho početím, nikdo z nás neví, co se s ním opravdu stane po jeho smrti. Život, který teď prožíváme a který vnímáme je omezen přesnými mantinely, přesně stanovenými body. Ale přece jen duše, hmota i energie, která je v nás obsažena, nevznikla z ničeho, a po naší smrti se nepromění v nic. A tak nám zase zbývá pouze naděje, že nezanikneme úplně, že se neproměníme v nic, protože si kromě naší pozemskosti nedovedeme nic jiného představit, nedovedeme nic jiného pochopit.

Vladimír Jaromír Horák

SVÍTÁNÍ V PARKU

Už dlouho nevoněly lípy tak krásně… tak krásně a opojně. Jako by praskaly struny když otevíráš oči… … a přemýšlíš, kde to vlastně jsi. Dunění noci kdesi propitě v pohanských tancích. Záblesky paží s vytetovanou madonou a úsměv řezu s vyplazeným jazykem zaschlé krve. Stružky naděje rozleptané v násilnických řečech. Bubnuješ v zběsilosti do desky stolu až tě bolí konečky prstů… Nastává den… Utíráš z čela kapky rosy v předtuše toho že brzy uslyšíš jak kdesi zakokrhál kohout.

Vladimír Jaromír Horák

TAK BLÍZKO

Kameny létají vzduchem vržené lidskou rukou… … slyšíš hlasy… … tak zřetelně. Jsou ti v patách tak těsně…tak blízko nedají ti spát i když miluješ ticho a klid.

Jaký je rozdíl mezi masovým vrahem a andělem mezi brutalitou a svatostí… … je menší, než si myslíš

Na hliněné niti: Část pátá

Opět Ostrava! Přichází za mnou jedna ze vzácných návštěv, přítel Petr Hruška, básník, legračně ověnčený Státní cenou, přitom stále normální, stále mi blízký jako za starých časů. Jako Ostrava sama. Přináší mi dva svazečky úžasného bulletinu Okrašlovacího spolku za krásnou Ostravu, číslo 04 ročníku 2015 a č. 02 ročníku letošního. Jsem nadšen, články memoárovými, registrací současných ostravských architektonických a uměleckých památek, články vztahujícími se k dějinám i „nejžhavější“ současnosti města. Mého města. Které však již je městem naprosto jiným, než jakým bylo v době mého dětství a mládí. Na to se nedá zapomenout. Ale je to nenávratně pryč. Ostrava je pro mne Nagasaki, osídlené neuvěřitelnými, a mnou v účtě milovanými lidmi, mladšími než já, a často o hodně mladšími. Centrum města téměř zmizelo. Zbylo jen několik stoliček z vypadaného chrupu. Kde jsou nádherná schodiště Textilie s vínově červenými koberci? Kde je luxusní Bachnerova Kožená galanterie? Kde je kavárna Fénix, kterou už nikdy nic nenapodobí? Kde je obchodní dům Brouk a Babka a kde prašná ulice Lidová, při níž jsme v Mariánských Horách bydleli, v noci naslouchající kvákání žab a vzdálenému syčení odpichů ve Vítkovicích? Nejsou. I Vítkovice jsou indické, tuším. Honza B., který byl s nimi svázán svou překladatelskou prací, mi někdy s omluvami sděloval – když nemohl nějakému termínu našeho brněnského čtení vyhovět: „Ti Indi by mě stáhli z kůže!“ Není dokonce ani J. B., tak brzy se odebravší k lárům.

Prohlížím s chvěním ty pěkně pečlivě vypravené svazečky: Záchra-na starých jatek ve středu města například! Neuvěřitelná a zcela původní architektura, dnes stěží s něčím podobným srovnatelná. A performer-průvodce, s tou plánovanou obnovou oněch jatek v kulturní centrum spojený, rodný bratr mého hosta Pavel H. Cítím se jako doma, ač jsem úplně někde jinde. Taky byla odhalena pamětní deska na domě, kde žila jedinečná osobnost naší literatury Vladimír Macura (jen jedním mi kdysi pohnul žlučí: jak „neuctivě“ psal o Josefu Václavu F., který byl pro mě vždy postavou legendární, tedy taky ctěnou nesoudně a neobjektivně, „Písně s bašty“ jsem jednoduše miloval a jsou v mém srdci stále, věda je nevytěšní!), nacházím zde také krásný doklad z Macurovy pozůstalosti, o který se s milým čtenářem rád rozdělím.

Jde o strojopis textu, který napsal kdysi Macura sedmnáctiletý (1963):

Až budu mít Nobelovku.

Nejdříve se dovím z denního tisku, že jsou dva kandidáti na Nobelovu cenu pro letošní rok. Nějaký Louis Aragon a pak já. Za nějakou dobu dostanu dopis s cizími známkami a budu vědět: 8.000 000 mi říká pane.

Měsíční noviny

BROUK

Utonout v kapce rosy na konci povadlého listu pod ocelovou oblohou dunivého podzimmního ticha. Ještě sebou cukáš ještě sebou škubeš ale voda tě stahuje dolů hloub a hloub až do míst kde kapka rosy sevřená francouzským polibkem listu rozemílá tvé krovky nasáklé vodou…

Vladimír Jaromír Horák

… Za osm milionů se dá koupit 4.000 000 desítek Lip, tedy 40.000 000 Lip. Každá cigareta zkrátí lidský život o 5 minut. 40.000 000 Lip by mi zkrátilo život od 380 let. Jaké štěstí, že jsem nekuřák. Za 8.000 000 si mohu pořídit 1.000 000 kusů sbírek Věnceslava Juřeny „Děšť hledá zeleň“ . Za 8.000 000 si mohu předplatit Červený květ na 333.333,33 let. … Ještě se musím zeptat pana Heyrovského, jestli to je skutečně osm milionů, jestli mě nepodvedli. Něco užitečného.	
Hned zítra si musím koupit:	
1 toaletní mýdlo zn. Modrojas	4 Kčs
1 hřeben	2.40
1 zápalky	0.20
1 noviny	0.30
1 plnotučnou hořčici	2.10
1 ovocný rosol	2.40
1 pokrmový tuk	12.00
1 stolní olej	12.70
1 švestková povidla	5.00
1 žampionový krém	4.–
1 čisticí a leštící krém na obuv	1.40
1 sardelová pasta	2.80
1 lepicí pasta	2.10
1 zubní pasta	2.80
	52.40

52.40 a kolik je 8.000 000?…

Ty miliony se opravdu nedají utratit, zjistím. …

A co ještě udělám, až budu mít Nobelovku?

Koupím si šedesátihalérovou známku a napíši příkrý dopis redakci Československého spisovatele.

Je v těchto dvou svazečcích mnoho zajímavého, velmi slušně vyčerpávajícím způsobem dokladováno, a také těch nejžhavějších věcí, týkajících se kultury, tedy člověka a civilizace obecně, zachyceno. Nabíjí mě to k vlastním úvahám a promýšlení věcí, které by se snad daly, třeba trochu posunutě, rovněž udělat. Nabíjí mě to energií jako Ostrava sama – jakkoli na dřev mých vzpomínek ohlodaná, jako přítelé, kteří mne zde v nemoci navštěvují. A to je přece krásný život.

j. e. f.,

Brno, nemocnice U sv. Anny, 16. 7. 2016, 17:04

INZERCE:

Tel.: +420 542 210 46 info@jacobbrno.cz Brno, Jakubské náměstí 7	Jacob Brno Apartments – Hostel – Penzion	Ať už Vás uchvátí naše skvělá poloha, osobní přístup nebo jedinečné skloubení tradice a moderny, jedno je jisté – už nikdy nebudete chtít jít jinam.
--	--	---

O knihách a lidech:

Milan Klimeš

Velkým překvapením pro mě byla knížka, kterou jsem onehdy dostal od „drahého kmotřence“, básníka J. D., sebrané verše z posledního údobí života mého dávného soupevníka, kumštýře všeučelá, především však malíře a organizátora, básníka ale rovněž, Milana Klimeše (1945–2013). Kniha se jmenuje poněkud zlověstně a tajnosnubně „Život je“. Tajnosnubně, jako byl i celý Milanův život. Jsou to sebrané a vybrané básně, mně zcela neznámé, někdy z doby nedávno uplynulé. Znal jsem starší Milanovy texty, jednou mi jich přinesl celý soubor a já jsem nad ním byl tehdy na velkých rozpácích. Působilo to na mě chtěně, neinspirovaně, s jakousi urputnou (vlastně malířskou) snahou o různé explikace, které však – aspoň dle mého soudu – neměly s poezií co do činění. Radil jsem se v té věci i s člověkem velmi povolaným, s Mirkem Holmanem starobrněnským, ale ani s ním jsme nedošli k jinému závěru. Milanovi jsem texty vrátil s jakýmsi vágními omluvami. Které ale nikdy v těchto případech nejsou k ničemu, protože autora v ničem neuspokojí. Vždycky se uražené stáhnou do svého (malířského, tedy do jisté míry němé) světa, odkud už je pak nelze na světlo Boží zpět vydolovat. Jim nejde o můj názor či případné garance nebo varování před nebezpečím publikace. Oni jednoduše tuto svou knížku chtějí vydat. A v případě, že je to nějaká další jejich knížka, pak dle jejich prakticky neměnného soudu, právě tato poslední je ta nejlepší. A s tím prostě dle mých zkušeností nelze nic dělat.

Alé Milan zdaleka nebyl jenom toto. Vděčím mu osobně za mnohé. Někdy v roce 1993 (byl to taky ten rok, kdy jsem – ve svých čtyřiačtyřiceti letech – poprvé usedl k počítači!) mi sděloval pro mne vůbec první zásady pro veřejné vystupování, pro recitaci. Dával jsem tehdy dohromady svůj první soubor básní „Kolotoče bílé hlasy“ (1986–1992). Byl červenec a já jsem v jednom spřáteleném rockovém klubu ve značně unaveném už stavu přislíbil, že knížku u nich tehdy a tehdy uvedu. A zapomněl jsem na to. Do reality mě opět uvedl Milan K., když na mě do okna tehdejšího mého olomouckého bytu jednoho dne volá: „Tak co bude s těma zeleněma svinibrodskými?“ Strnul jsem, protože to byl jeden verš z právě té mé sbírky, která ještě nebyla ani vydána. Zápasil jsem o jakés takés soustředění, abych za těch 12 dní, které do uvedení knížky zbývaly, všechno stihnul, včetně dopsání dvou básní a samotného vytištění samozřejmě. A ještě na jednu věc nebylo možno zapomenout: abych se vůbec naučil vystupovat před publikem a nahlas číst. V těchto věcech byl Milan dobrý. Dlouholetý divadelník. Šli jsme nejprve do mého podkrovního bytu, nachystali si texty a dali se do „výuky“. Sotva jsem vyslovil několik slov, místnost doslova zachvátil ohlušující rachot sbíječek, kterými bratři Ukrajinci likvidovali ja-

kési k bytu přilehlé příčky. Zvuky byly tak ohlušující, že jsem musel ihned přestat. Co teď? Nabízel se právě ten klub, s pěkným názvem „Nausea“, a tam jsme se taky odebrali, abychom přímo na místě i čtení otestovali. Vyskočil jsem svižně na pódium a soustředil se na přednes dle Milanových pokynů. Sotva jsem přečetl čtyři pět veršů, přiběhlo k pódiu několik mladíků-muzikantů, rovněž svižně na to pódium vyskočili a vrhli se hned k svým připraveným nástrojům. A začal další rachot. Jiný, hudební, svým způsobem pěkný, ale ohlušující neméně. Rezignovaně jsem se s pódia spustil zase dolů. Dnes už toho necháme. Šli jsme na bar a v rychlém sledu prohnali hrdla místní desítkou.

Nakonec vše dobře dopadlo. I pouličního hráče (to je jiné vyprávění) Davida Warrena Lorda se mi podařilo komplikovaně a složitě prostředkovaně do Olomouce na vystoupení dopravit (byl už taky mnou na plakátech uvedený) odněkud z Korsiky, kde právě pobýval. Uvedení knížky, ještě sotva zaschlé, proběhlo bez dalších problémů, dokonce i za slušné návštěvnosti. Dokonce i básník zlínský, Pavel Petr, přijel, ač takovéto návštěvy už poslední dobou příliš neprovozuje. A byla to myslím taky poslední příležitost, kdy jsem viděl pro mne v mládí naprosto ústřední osobnost-básníka, který v mých poznámkách a textech figuruje pod jménem Štěpán Kameník.

O Milanu Klimešovi toho jsem povinen napsat mnohem víc. Řekl bych, že ještě asi tak jedno nebo dvě pokračování této mé rubriky. K tomuto se tedy ještě vrátím. Teď bych jen rád závěrem uvedl několik ukázek z publikace, která byla na začátku tohoto vzpomínání:

BEZ POMOCI

Stmívá se
už měsíc je zorničkou
v mračném oku večera
v perutném stromu
mlha dlouho klečela
v samotisku těžkých dnů
bílá smrt žene tmu
v duši zaslechneš
svatý výkřik nemluvnátka
bez pomoci
zatímco prsty měsíčního světla
tíše modelují
tělo noci

PSANÍ ŽIVOTEM NENÍ

Dnes už osamělý
pronikám sám do sebe
do nahé zoufalosti
má duše do nemoty zalehlá slova ztrácí
vzpomínám na jméno příkopního tuláka
před očima dohasínající svíce čadí na jméno
ve tvaru potulné nuly
modlitbou básník nicůtek
jako černá díra
neuprosí ani matné slzy propadlé
z mlhy všehomíra
kde jeho život psaním jest
a psaní životem není

OČI STÁŘÍ

Ve vlhkém dechu
podzimního dne
podrážky chodců
třou dlažbu ulice
Se slzavou solí
smutku na tváři
z oken domů rybaři
vyhlaslé oči stáří
Obolavělá těla
v soumraku bytí
už ani láska
nerozsvítí

NA SEŘADIŠTI NUL

Ještě v bílém šířání vidím na sítnici
světýlka noci mizící
někde v protisnu
tajné slovo Boha zavěšené nad klenbou jazyka
pálí jako plamínek zvrstvených vzpomínek
jako čas v nás který všechno zná a tuší
který vše obrací vničeč
jako čas v šedi betonu
má blízko ke skonu
na seřadišti nul

(Milan Klimeš, *Život je. Výbor z básní, edice Jiřího Juráně, redigoval Jan Dádák. Nakladatelství Jaroslava Vacla, Olomouc 2015*)

j. e. f.
Brno, nemocnice U Sv. Anny, 17. 7. 2016, 10:19
Foto Petr Palarčík

Hudební cestopis: Všechno je pokračování

Poslední dobou nedokážu odlišit koncert od jeho pokračování venku.
V budově ambasády v Berlíně jsem na vernisáži architektonické výstavy
pouštěl nahrávky vibrací budov, které v různých koutech světa pořídil
kamarád Jez Riley French.

Tak tyhle nahrávky jsem skrze transducery
vysílal do konstrukce toho obřího domu ze 70. let
a frekvence těch budov se spojily
a celý sál vibroval

a byla tam celá stěna vestavěných dřevěných skříní,
tak jsem notnou dobu „hrál“ jen přecházením od jedné dveří
k druhým a utlumoval je.

A pak po jednom pivu jsem se vydal přes Tiergarten do hotelu,
bylo vedro a celý park jako by také se chvěl,
myslel jsem na E.,
jak bych jí rád napsal,
že pravý důvod, proč se nevidáme je,
že se nemohu stýkat s někým,
kdo se neumí pořádně mazlit
a táhl jsem po písčité cestě svůj černý kufr s nástroji,
stmívalo se a postupně se v přitímní začaly objevovat plůtky,
sice nízké,
ale nedaly se obejít,
šel jsem pokračovat směrem,
kterým to jediné bylo možné
a přibývalo běžců v trenkách
a s čísly

a za malou chvíli jsem se najednou našel,
jak už vleču ten kufr po trávě
a obklopuje mě dav zvící asi dvacetit tisíc sportovců,
nemohl jsem najít cestu ven,
zpocení už,
lidé se otáčeli, co že je to za prapodivnou performanci,
šel jsem a napadlo mě nechat unášet se proudem,
a tedy jsme v mohutném špalíru dorazili k Hauptbahnhof

a tady jsem se od nich oddělil,
užhnul malinko doleva
a našel hotel zřízený ve dvou patrech starého činžáku,
na recepci seděla osmdesátiletá Ruska,
momentem,
nemluvila německy ani anglicky
a vyvezla nás oba o patro výš,
šel jsem za ní po temných zahnutých chodbách,
Stínadla v Berlíně,
až konečně třikrát doleva
a pětkrát doprava
a v úplné tmě ukázala na dvojce dveře: „Toalet. Room,“ řekla
a zmizela ve spleti chodeb
a odemkl jsem
a byla to bývalá koupelna 2 × 1,5 m
přesně tak pro postel a sprchový kout, bez oken
a s vražedným prádelním vzduchem
a mě napadlo běžet za paní do labyrintu
a žádat nový pokoj,
ale vzdal jsem to,
lehl si na postel,
která se chvěla
a celé to bylo pokračování toho dnešního koncertu jinými prostředky,
nedokážu to už odlišit,
kdy ještě něco předvádím
a kdy už se děje to běžné.
Po chvíli jsem přeci jen vyrazil do ulic
koupit si malou lahvičku vodky pro dobré usínání
a dole na ulici stála žena, které jsem se rozverně zeptal:
„Jaképak to asi je bytovat v tak dokonalém těle?“
Noc byla tiše temná, vesmír byl sliznicí navrch.
„Většinu času to spíš lechtá,“
řekla, napůl zívla.

Ivan Palacký

„V OBCHODĚ NEKOUPITE, V RÁDIU NEUSLYŠÍTE” – TROCHU JSME VÁM LHALI.

D R Á Ě Ā K . C Z – R Á D I O S P O D N Í C H P R O U D Ů
NON-STOP PORCE MUZYKY, TEMATICKÝCH POŘADŮ A ZÁZNAMŮ AUTORSKÝCH ČTENÍ. STOVKY EMPÉTROJEK Z UNDERGROUNDOVÉ A ALTERNATIVNÍ SCÉNY. RÁDIO JE NEKOMERČNÍ PROJEKT AUTORŮ, KTEŘÍ NEJSOU ZASTUPOVÁNÍ OSA.

Ke kořenům: Krátká historie Indiánů v Kanadě (Thomas King)

Thomas King (nar. 24. 4. 1943 v Sacramentu v Kalifornii), po otci Cherokee, po matce evropského (zřejmě řeckého) původu, je americko-kanadský spisovatel a editor, autor řady povídek, románů, scénářů, ale i odborných textů. Píše převážně o původních Američanech, pro jeho texty je typický smysl pro absurdní a černý humor, který by od Američana evropského původu vyzněl možná až urážlivě. Thomas King představuje hlas amerických „prvních národů“, který je plný empatie pro současnou situaci původních obyvatel Ameriky, současně ale nepostrádá (sebe)ironii. Jeho povídka Krátká historie Indiánů v Kanadě je první ze stejnojmenné sbírky vydané v roce 2005 v nakladatelství HarperCollins.

Nemůžu spát, povídá Bob Haynie vrátnému v King Eddie. Nemůžu spát, nemůžu spát. Poprvé v Torontu? říká vrátný. Ano, říká Bob. Byznysmen? Ano. Hledáte nějaké vzrušení? Ano. Bay Street, pane, říká vrátný.

Bob Haynie chytá taxík do Bay Street ve tři hodiny ráno. Miluje vůni betonu. Miluje pohled na městské osvětlení. Miluje zvuk mrakodrapů. Bay Street. Plesk! Bob zvedá hlavu právě včas, aby viděl, jak hejno Indiánů nalétá do stěny budovy. Plesk! Plesk! Bob zvedá hlavu právě včas, aby uhnul. Plác! Indián padá na chodník před něho. Plác! Plác! Dva Indiáni padají na chodník za ním. Ty krávo! křičí Bob a uskakuje z cesty padajícími Indiánům. Plác! Plác! Plác! Bob zvedá ruce kolem hlavy a vrhá se do silnice. A málem ho srazí nákladák městských služeb. Troubí!

Dva muži vyskakují z nákladáku. Ahoj, já jsem Bill. Ahoj, já jsem Rudy. Ahoj, já jsem Bob. Byznysmen? říká Bill. Ano. Poprvé v Torontu? říká Rudy. Ano. Plác! Plác! Plác! Pozor! křičí Bob. Indiáni tady nalétávají do mrakodrapů a padají na chodník. Plác! Mohawk, říká Bill. Plác! Plác!

Tady párek Creeů, říká Rudy. Úžasné, říká Bob. Jak to poznáte? Podle peří, říká Bill. Máme knížku. Je to naše práce, říká Rudy. Plác! Bob se rozhlíží. A co tahle? říká. Bože! říká Bill. Bože! říká Rudy. Zkontroluj to v knížce, říká Bill. Pro jistotu. Otáčení listů. Navajo! Bill a Rudy objali Boba kolem ramen. Navajo! Normálně nevidíte Navahy takhle daleko na severu. Normálně nevidíte Navahy takhle daleko na východě. Je mrtvá? říká Bob. Ne, říká Bill. Jenom omráčená. Většina z nich je jenom omráčená, říká Rudy. Někteří lidé to nikdy neuvidí, říká Bill. Jedno z tajemství přírody. Přírodní fenomén. Jsou to nomádi, víte, říká Rudy. A migrují. Toronto je v pülce dráhy jejich letu, říká Bill. Světla je přitahují. Bob počítá těla. Sedmdesát tři. Ne. Sedmdesát čtyři. Jak vám můžu pomoci? Tady se nedá moc dělat, říká Bill. Snažili jsme se vypnout světla na domech. Zkoušeli jsme pouštět hlasitou hudbu ze střech, říká Ruby. Asfaltové holuby? ptá se Bob. V této roční době je to skutečně problém, říká Bill. Plác! Plác! Plác! Bill a Rudy vytahují plastové pytle z kapes a zkoušejí najít otvory. Mrtvé pytlujeme, říká Rudy. Živé kroužkujeme, říká Bill. Bereme je do útulku. Opatrujeme je, dokud se neuzdraví. Pouštíme je v divočině. Úžasné, říká Bob. Pár zmatených a raněných se zatoulá. Pokud je hned nenajdeme, nemají šanci. Úžasné, říká Bob.

Jste jeden ze šťastlivců, říká Bill. Za pár týdnů budou pryč. Rodina z Alberty projížděla minulý týden a neviděla ani Ojibwaye, říká Rudy. Poprvé v Torontu? říká Bill. Je to skvělé město, říká Bob. Děláte skvělou práci. Plác! Nebojte se, říká Rudy. Až se objeví cestující, ani nepoznáte, že tu ti Indiáni byli. Bob chytí taxíka zpět do King Eddie a potřese vrátnému rukou. Viděl jsem Indiány, říká. Myslel jsem, že by se vám to líbilo, říká vrátný. Děkuji, říká Bob. Bylo to pozoruhodné. Ne jako za starých časů. Vrátný zívne a vzhledne do noci. Za starých časů, když prolétali, zatemnili celou oblohu.

Přeložil a poznámku o autorovi napsal Tomáš Urbánek, jemuž redakce rovněž děkuje za zprostředkování autorského svolení k publikaci. Foto: TK 2014, zdroj: theglobeandmail.com

Dýmem: Trump and Trumper

Mnozí, nebo většina z vás, viděli americký film Dumb and Dumber, tedy Blbý a blbější, který je založen na konfrontaci dvou hlupáků s okolním světem. Proto se mi přímo nabízla parafráze jeho názvu, neboť jsem si řekl, že je na čase vyjádřit se ke konfrontaci Donalda Trumpa a jeho světa s tím naším. Pan Trump, který zatoužil po prezidentském úřadu Spojených států amerických, ale úplný hlupák zajisté není. Naopak, i když o něm nelze hovořit jakožto o někom skutečně inteligentním, protože do výbavy skutečně inteligentního člověka patří jak inteligence sociální, tak i zcela obyčejná slušnost, jedná se o pána navýsost vychytralého. Přičemž čeština má pro tento druh lidí ještě jedno poněkud expresivnější pojmenování a to vychcanost. To mi v tomto případě připadá jako definice, která je poměrně vyčerpávající. Pomiňme prosím všechna předchozí ex tempore, kterými pan Trump přilákal pozornost ke své osobě, a které mu přinesly obdiv a nominaci na post prezidentského kandidáta, protože vytáhl z hrobu a ořepal od hlíny všechny dávno zdánlivě mrtvé předsudky a animozity, aby na nich postavil svou volební kampaň. Zajisté, že ve skutečnosti žádnou volební kampaň ani nemá, protože se jedná o pouhé nesouvislé výkřiky, jimiž probouzí zombie a nemrtvé všeho druhu a láká je na návnadu nespokojenosti a negativních myšlenek, protože se jedná o psychopata absentujícího zábrany vyplývající ze slušnosti i dobré výchovy, neboť je posedlý vidinou sama sebe na nejvyšším stupni americké moci. Což by bylo ale pouze směšné a vnitroamerické, ale jenom kdyby pan Trump nebyl zároveň tak nebezpečný v otázkách mezinárodní politiky. Slib odevzdání pobaltských republik zpět do rukou Ruska, včetně garance normalizace vztahů s agresivním zločineckým ruským režimem Vladimíra Putina vedoucího válku s Ukrajinou za pomoci teroristických metod, stejně jako deklarace o tom, že po uvedení do úřadu bude tím, kdo rozbije NATO, je natolik děsivá, že poslední vyhlášení o tom, že akceptuje okupaci Krymu, je pouze čímsi, co je pouze jen očekávatelné. Dlouho jsem si říkal, kde na tyto šílenosti pan Trump chodí, když tu mi svitlo a pohlédl jsem na jeho momentální ženu, jejíž nahé křivky právě propírá americký tisk, aby tak ale i jemu unikala ta nejpodstatnější skutečnost, kterou je tchán pana Trumpa. Viktor Knavs, jak se jmenuje otec manžel-

ky a možná i první dámy USA, je „bývalý“ komunista Jugoslávské komunistické strany, který ze svého postavení ekonomicky profitoval, neboť se mu dostalo vedoucí pozice a moci. A nejenom to. Pan tchán prezidentského kandidáta na úřad prezidenta USA je dvakrát soudně trestaná osoba, neboť pan Knavs jednou kradl a podruhé podváděl. Zajisté, že toto mravní a hodnotové dilemma si bude muset vyřešit americký volič, ale řekl bych, že asi bude silně málo pravděpodobné, že by chtěl, aby měl prezidenta až po uši namočeného do rozkrádaček majetku v socialistickém vlastnictví a členství ve zločinecké organizaci, skrze první dámu a jejího otce.

Zvláště poté, co se pan Trump zcela zavrženímhodným způsobem dotkl památky amerického hrdiny muslimského vyznání pochovaného na Arlingtonu a především jeho matky, když si ve svém „protiislámském zápalu“ opět pouštěl svoji nevymáchanou hubu na špacír. Aby jaksi symptomaticky „zapomněl“ na své velmi čilé obchodní vztahy s bohatými Saúdy a jinými muslimy. Ale to je jaksi vlastní všem psychopatům ve vysoké politice. Ty naše včetně Trumpera ve flanelové košili a s cigaretou v ruce a flaškou samohonky v sobě, nevyjímaje. Přičemž je spojuje osoba Vladimíra Putina, jehož zájmy zastupují. V případě Donalda Trumpa je zcela evidentní, že ona inklinace ke Kremlu vede skrze jeho manželku a jeho otce komunistu a zloděje.

V případě Trumpera na Hradě se ale domnívám, že ona příčina spočívá s nejvyšší pravděpodobností ve vázacím aktu s KGB, který pan prezident podepsal v časech, kdy pracoval v Sovětském svazu. A to za příslib moci v přestavbovém ČSSR, což se vlastně nakonec i stalo. Stačí pohlédnout na to, kdo mu financoval volební kampaň, kdo se nachází v jeho nejbližším okolí a čí zájmy zastupuje. Tedy Trump and jeho Trumper v Praze jsou realitou našeho světa. Na americkém voliči je, aby jej nepustil k moci.

A na tom našem zase, aby se už podruhé nespálil o tatáž ruská kamna. Řekl bych, že jak jeden, tak druhý, jsou pouhé přízraky a tyto by měly strašit již jen v učebnicích historie, nikoliv nás. Spolu s Hitlerem, Stalinem, Mussoliniem a jinými Trump and Trumpery. Máme nejvyšší čas.

Miroslav Václavek, Šumperk, srpen 2016

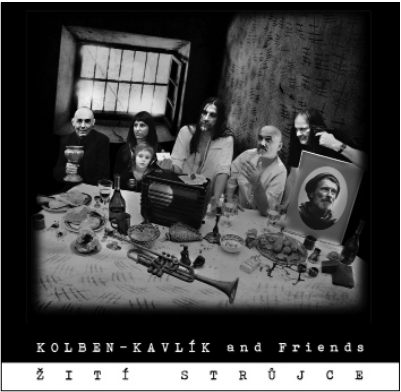
Dřevěná cikáda:

LUKÁŠ TREJBAL
Tahám za záchrannou brzdu
(Ears&Wind Records, 2016, kniha)

Sbírka zahrnuje básně z let 2013 až 2016. Básník žijící v Nymburce (nar. 1967), kde pracuje v pivovaru. V současnosti zpívá v obnovené kapele Oliverova dálka (dříve také Práva pupku). Pravidelně publikuje v literárním časopise Reví Mítink. Je autorem sbírek To je skoro básnička (dvojknižka s Mirkem S. Jilemnickým, přezdívaná „Žlutá“, Rozevlátá palice, 1997) a Na dnešek jsem spal líp (Vega-L, 2013). Publikoval ve sbornících Stíny plesu (Rozevlátá palice, 1993), Cesty šíráni (Triton, 1996) a Kam až došel, to tam našel (Triton, 2008). Napsal publikace o rockových kapelách na Nymbursku Nymburská rocková scéna I. (Vega-L, 2006) a Nymburská rocková scéna II. (Vega-L, 2008) a publikaci o klubech a rockových skupinách Rockokodák (Rozevlátá palice, 1995).

KOLBEN-KAVLÍK and Friends
Bytí strůjce
(Ears&Wind Records, 2016, CD)

Muzikou se člověku můžete dostat až k srdci, až do morku kostí, i samotný duše. A právě tahle parta „obstarožních mániček“ umí udělat takovou muziku. Sedíte, posloucháte, podupáváte si do rytmu, necháte se unášet… a najednou zjistíte, že tep vašeho srdce je shodný s jejich rytmem. Že se člověk usmívá jako pitomec a vzápětí má slzy v očích. Nejsou to žádné dojáky pro náctiletý lolitky, ale bytelnéj, poctivej underground.

Povídka:

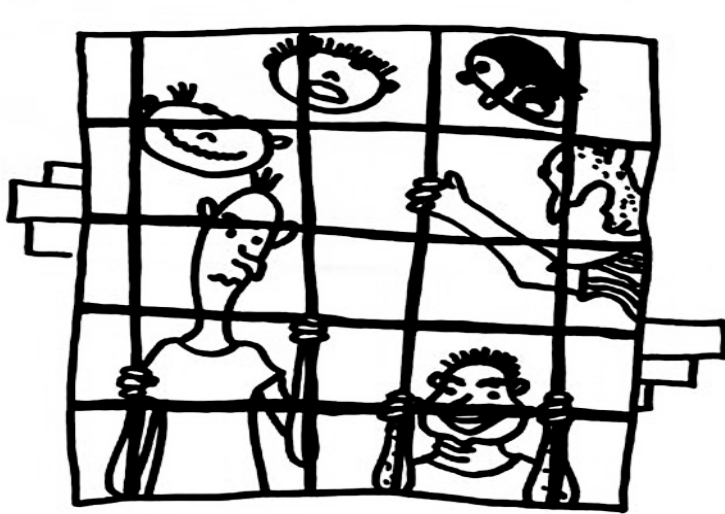
Blázinec (část 7)

SVRAB, MOR A NEŠTOVICE

Dobře, kecám. Jenom svrab. Byl tu s námi celou dobu, ale kožní byla na dovolené. Prý. Nakonec jsme tam zoufalou a opupínkovanou Janičku protlačily. Z prohlídky se vrátila uplakaná, nárůživě mne objala a zašeptala. Blaničko, já mám svrab. Uf. Hustý. Utišila jsem nešťastnici přednáškou o pokroku a jednoduché léčbě, přidala pár rad ohledně prevence, ale to už mě neposlouchala. Odvlekly ji na ošetřovnu a natřely od hlavy k patě sírovou masť. Takto bude namazaná 5 dní. Zastaralé, leč levné. Zákaz sprchování. Venku 40 ve stínu. Sebrali jí šperky bez vysvětlení (na 3 dny) a nejhezčí šaty narvaly do desinfekce. Ostatní ne. Jak logické. Zaskočila jsem na sesternu poptat se na preventivní opatření. Dostalo se mi překvapivé odpovědi. Žádný svrab není. Hotovo. Nic se neděje, žádná opatření nebudou. Na pokoji usedavě plakala Jana. Šaty v koši. Sestra převlékala postel. Všude smrděla síra. Zoufalá pomatená dívka přeseďávala z postele na postel. Nevnímala. Nezbylo než vzít iniciativu do vlastních rukou. Přehodila jsem svou postel ručnícem ve chvíli kdy dosedala. Ostatní postupně učinily totéž. Sestra to přešla mlčením. Venku jsem pečlivě posbírala podprdelníky, kusy molitanů pracně nasbírané v ergu. Sdělila jsem sladké tajemství Heleně a Aniče. Začaly brutálně uklízet. Zvěst se šířila rychlostí blesku. Naštěstí jsem měla dost načteno a paniku se podařilo uklidnit. Všechny se rychle naučily dodržovat potřebná pravidla – krom postižené. Plačice přeseďávala z jedné lavičky na druhou. Mlela něco o alergii a donutit ji, aby si určila jedno místo a na něm dřepěla dokud se nevyléčí, bylo marné. Usoudila, že ji nemáme rády a můžu za to já. Šla žalovat doktorce. Prý šířím zbytečnou paniku a diskriminuju ji. Och. Následoval kobereček. Doktorka zprvu vyrukovala s oblíbenou alergií. Argumentovala jsem tvrdě, až pochopila, že nejedná s debilem. Obrátila. Dokonce mi i neoficiálně vytiskla Janinu lékařskou zprávu. Podívejte, přejela prstem odshora dolů. Žádný svrab. A ty vutiliga jsou – pupínky. Drze jsem vstoupila do výkladu. A scabies je svrab. I to vím. Mám střední veterinu. Tiše roztrhala papír a hodila ho do koše. Chvilku to vydýchávala a začala jednat na férovku. Když přiznáme svrab, musíme na tři týdny do karantény. Pacientky namazat sírovou masť. Na to ani nejsou peníze. Nebudete smět ven. Ani kouřit. Nikdo neodejde domů. Opravdu to chcete? Polila mne hrůza. I já jsem už měla zažádáno o odchod. Asi bych to přežila, ovšem představu celodenního pobytu mezi tolika páchnoucími ženami a ještě k tomu skoro bez cigarety... Rezignovala jsem. Doktorka slíbila, že poučí Janu ohledně posedávání a objímání. Dobrá, budu mlčet a pokusím se nenápadně likvidovat případná nebezpečí. Janička se naučila sedat na jedno místo. Sestřička nám předčasně podstrčila čisté povlečení a utěšovala slovy, jak je to dnes běžné a lehce léčitelné onemocnění, ona sama ho již měla šestkrát. Není nad teplé lidské slovo. Doktorka se nabídlá, že mi sežene načerno bez receptu Infectoscab. Jen za 500. Považte. Hrdě jsem odmítla. Mně a Aniče byl schválen předčasný odchod. Situace se pomalu, ale jistě vracela do starých kolejí. Vlastně se nic nestalo. Při ranní komunitě Anička zaperlila. Poučena o zákazu používání pojmu „svrab“, šla na to fikaně. „Paní doktorko, co to tu tak divně páchne? Jako sírou? Copak to je?“ Personál zalapal po dechu. Vrchní sestra blekotala cosi o pravidelných opatřeních, běžné desinfekci. Doktorka dodala „Děvčátka, jsme v nemocnici, je to naprosto normální!!!“ To už měly podezření i ty nej tupější. Každý to řešil po svém. Tak čistá záchodová prkénka a židle tu nikdy nebyly.

ABSTÁK

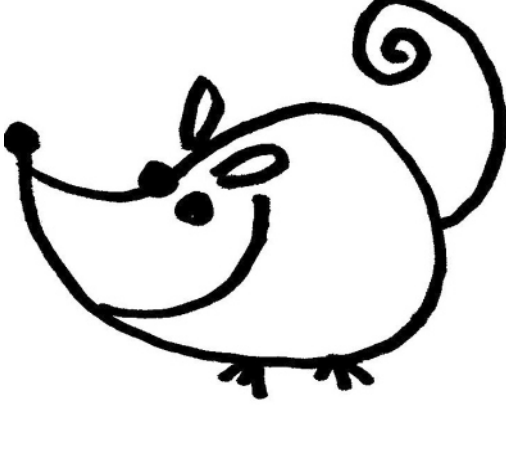
Pohromy nepřicházejí jednotlivě. Většinou po třech. U mne poslední dobou v nesouvislých vlnách. Na husto. Právě jsme se chystaly na poslední malou vycházku s Helenou. Dát si pivečko. Pocourat po přírodě. A najednou tu byl. Absták. Přesně dle popisu holek, co už to měly za sebou. Den před vytouženou vycházkou. Peklo prý trvá 1-4 dny... Podklesla mi kolena, zatmělo se před očima a rozbušilo srdce. Polil mne studený pot a hlava se chystala rozskočit vedví. Nachystala jsem lahve s vodou. Vydýchávala. Hela mě hlídala. I pravidelnou noční kuřáckou absolvovala se mnou. Noc proběhla beze spánku. Pít, dýchat. Pít, dýchat. Kouřit. Stále dokola. Ráno jsem byla utahaná jak kotě, ale šťastná. Žiju. Návaly pomalu odeznívaly. Vzhůru na vycházku! Troska a slepec. Úchvatné. Pepíček poprosil, zda bychom někde koupily kamínky do zapalovače. Nevěřili byste, jak těžký úkol se z toho vyklubal. Nikde v okolí je neměli. Prý ve městě snad. Sluníčko svítilo a lákalo k pěší túře. Helena soustavně zakopávala. Za hranicemi Černovic zmizel duch blázince. Tam

bylo všechno jedno. Tady za čárou náhle vynikly naše rozšířené zornice, Helenino ultraledabylé oblečení a mně s hrůzou došlo, že kráčím v pantoflích. Cesta vedla podél frekventované silnice, auta řvala a smrděla. Všude špína a hnus. Pak přišlo to nejhorší. Civilizace, lidi. Před obchodním centrem jsme vyčerpaně klesly na lavičku. Hela masírovala oteklé nohy, já lapala po dechu a vypila zbytek vody. Vaňkovka. Nechtělo se nám mezi davy, ale nedalo se svítit. Uvnitř to bylo ještě horší. Lidi na nás civěli jako na odpad, Hela stále utíkala, lepila svou poloslepou upocenou tvář k výlohám se šperky, a bloudila. Konečně se objevil stánek s tabákem. Kamínky měli! I lístky na městskou. U nádraží to bylo lepší. Grilované kuře slavnostně završilo výlet a hurá domů. Domů? Já se těším do blázince? Fuj. To je celé pokřivené. Autobus nás dovezl k oblíbené putyce. Chodili sem i pacoši. Nikdo nekoukal blbě. Hela si dala vytoužené pivo, já kofolu a bylo nám krásně. Došlo mi, proč se lidi do blázince vrací. Bylo tu relativně bezpečno a ticho. Jednoducho. Panoval pocit sdíleného neštěstí a sounáležitosti. Mohli jste tančit na dvoře v pantoflích a otrhaní. Mohli jste skoro cokoliv. Cena jednoduchá. Mozek. A ten já nedám. I kdyby tam byli sloni (to platilo o mém parazitu zamořeném domově).

ROZLOUČENÍ

Ano. Už jsem jednou nohou venku. Pevný termín. Měsíc a den od příchodu. Všichni si mě chtěli užít. Tedy služba u stolečku 6.30 – 9.00. Panoval zde kacířský duch. Většina mých holek uvažovala o odchodu. Několikrát jsem se tak hlasitě rozkecala o mém

náhledu na ústav, že mě musel Pepíček brzdít. I stěny mají uši. Dokud nemáš papíry v kapse a bránu za zády, nic nemáš jisté. I pak si dávej bacha, radil. Sloni tě sem asi nedostanou, ale trochu víc zapaříš... připadalo mi to přitažené za vlasy. Tou dobou náš autobusák v opilosti zabouchal na cizí dům a plkal nesmysly. Odvezli ho sem. Strávil tu dva měsíce. Kdysi známý venkovský povídálek a filosof mlčí. Nezdraví, hlavu skloněnou.

Poslední den. Naházela jsem věci do igelitových pytlů a hurá kouřit. Po snídani papírování a komunita. Normálně bylo zvykem, že odcházející řekly něco milého nezávadného na rozloučenou a vybraly si písničku. Očekávalo se obvyklé „bylo mi tu krásně, děkuji personálu za vzornou péči“ a tak. Nešlo to. Probudil se ve mně rebel a pravil: „Poznala jsem tu spoustu krásných lidí. Už se sem nikdy nechci vrátit. Všem přeju co nejrychlejší návrat domů. Jo a díky za péči. Prosila bych O hřebíčku zahrádnický.“ Do hrobového ticha na straně personálu zazněl sbor. Ženy pěly nádherně. Některé začínaly lkát. Poté mě obklopil houf stařenek. I ty, které mne většinou peskovaly. S některými jsem za celou dobu prohodila jen pár slov a úsměvů. Objímaly mne, plakaly a říkaly, jak jim budu chybět. Sročení rozehnala vrchní sestra. OKAMŽITĚ si vyneste věci k východu. Ještě musíte něco podepsat a v 9.00 odchod. Inu šla jsem. Sestra za mnou vztekle zabouchla mříž. Běžně se pacientky poflakovaly po oddělení, dokud pro ně někdo nepřišel. Lezl sem každý. Manželé, kamarádi i pouliční prodavačky. Jen já sem nesmím. Budiž. Babičky mávaly. I z oken. Kuřácká sebranka se mnou vyčkala na Františka. Helenu jsem slavnostně předala novým ochránkyním Janě a Mirce. Nebudu kecat, občas se mi po nich zasteskne. Až za bránou mi spadl kámen ze srdce. SVOBODA. JSEM VOLNÁ.

NÁVRAT DOMŮ

Domove, sladký domove. U nás to páchlo sírou, vše bylo vystěhované venku, ale kuchyně již byla vymalovaná a během chvilky nacpaná vítajícími kamarády. Večírek jsem zvládla v pohodě. Ráno mne Bárt odvezl k psychiatři, u níž jsem se musela povinně přihlásit na doléčení. Mladá sympatická žena mě se zájmem vyslechla a přitom nevěřicně hleděla do papírů z Černovic. Přiznala jsem úplně všechno. Chápavě si mě změřila a vptala se na průběh abstáku. Usmívala se. „Výborně, poradila jste si skvěle, prášky tedy už neberete, že?“

„Ne, všechno jsem vyhodila.“

„To je dobře...“ zajímavý postoj, že?

Usoudila, že jsem psychicky víceméně v pořádku, napsala prášky na spaní a poslala mě domů.

Doma bylo nádherně. Nemohla jsem sice řídit a v dílně to taky nešlo nejlépe. Dělal se mi mžitky před očima a trásly ruce. Ale byl tu Dráček, kamarádi a svoboda. Koncerty, festáky.

A do toho všeho moli. Naše šatstvo, celou dobu pečlivě naskládané v pytlích a odložené při šíření do ložnice na vlněný koberec po rozbalení ožilo. Pokusy s levandulí a tabákem nepomáhaly. Při uléhání do postele vylétávali molíci houfně z matrací. Jak romantické. Přivolaný deratizér byl tentokrát profík. Označil ložnici coby zdroj, pečlivě prochemizoval, zbytek domu nechal být, nabral vzorky, vybavil celý dům lapači a i nadále komunikoval a zajímal se o vývoj situace. Zbavili jsme se všech koberců, nacpali oblečení do naftalínové skříně a začali budovat hezký nový domov. Ale mé trápení nepřestávalo. Pronásledovalo mne neustálé svědění, horečky, nevolnosti. Při pomyslení na jakéhokoli odborníka mne jímala hrůza. Naštěstí se mě ujal náš obvodák. Odebral a nechal prozkoumat vše, co se dalo. Nic. Nevzdal to. Oba jsme po svém neúprosně zkoumali klinické příznaky a průběh té divnochoroby a dospěli ke stejnému výsledku. Motolice. Můj odhad byl dokonce přesnější. Tropická bestie, schistosoma mansonii neb bilháríe neb krevnička. Abych pravdu řekla, měla jsem ohledně této potvory podezření již v dubnu, ale nechtěla jsem tomu uvěřit. Při ledabylých rozborech nebylo nic zjištěno, až diagnostický biofrekvenční přístroj, který většinou diskutéri a odborná veřejnost označují za podvod, podezření potvrdil. A tak se léčím. Trvá to dlouho, ale problémy odpadají jeden po druhém. Mimochodem, i můj poklad byl chovatelem. Nemělo by se na to moc chlastat, tak jsme hodný. Stávají se z nás bylinkáři.

Tak nám držte palce!

Vzpomínky na blázinec blednou a vytrácejí se. Jen když potkávám našeho řidiče se sklopenou hlavou a tupým výrazem, píchne mě u srdce. Ne. Nikdy se tam už nechci vrátit. I kdyby tu pobíhali sloni.

Blanka Šimoníčková
pokračování příště

OTOMAR KLODNER

Kočka na loupáčku

(Ears&Wind Records, 2016, CD)

Sluchovodné pohádky z pera Otomara Klodnera. Autorem je frontman undergroundové kapely Terra Ignota, Kolben–Kavlík a dalších. Vypráví: Otomar Klodner, Helena Grygarová a Jan Zelinka. Hudební doprovod: Otomar Klodner, Jan Zelinka, Pavla Krucká. Pro nemalé i nevelké.

JAKUB URBANEC

Surreální st(r)av(a)

(Ears&Wind Records, 2016, kniha)

Prvotina olomouckého básníka (*1987 v Ost-ravě). Ve tvorbě se po čtyřech letech vrátil ke slam poetry. V olomouckém regionálním kole v dubnu 2016 se umístil na 3. místě. Svou tvorbu doposud publikoval v útulné poezie Herberk, literárním obtydeníku Tvar, ve sborníku Druhé škrtnutí nakladatelství Zápalka a ve Lžičce v šuplíku. V 18. ročníku Student-ské literární soutěže Univerzity Palackého v Olomouci byla jeho tvorba oceněna 3. místem. Vystupoval a vystupuje zejména v Olo-mouci (Slam Poetry, Autorské čtení U Magora, Night of the Living Readers, Lžičkočení, ...), dále četl na menších akcích ve Valašském Meziříčí (V LI-HU), Brně, Ostravě (Lusus Poesis), Praze (Jinonická sonáta), Mohelnici či Uher-ském Hradišti.

Tyto a další tituly získáte v internetovém obchodě **drevenacikada.cz**

Doporučujeme: Oheň na střeše:

21.–22. října 2016

POTULNÝ DĚLNÍK, Klub Paradox, Brno

SBOR HUDBY (housle+klávesy / ČR)

UM PAKULTURY 13 (křest almanachu)

JAKUB URBANEC (autorské čtení / Olomouc)

PETR ČERMÁČEK (autorské čtení / Brno)

ŤOVAJZ & SPOL. (zhudebněné pásmo poesie / Brno)

LUKÁŠ TREJBAL (autorské čtení / Nymburk)

MIREK SALÁM JILEMNICKÝ (autorské čtení / Nymburk)

THE PLASTIC PEOPLE OF THE UNIVERSE REVIVAL (Bratislava)

JIRÍ JELÍNEK (autorské čtení / Brno)

ROBERT JULIUS A. (autorské čtení / Brno)

BETONOVÉJ BEZ (alternative-rock / Brno)

STOKER ONE MAN BAND & HOSTÉ (Bahňous + Kocman)

IVAN MOTÝL (autorské čtení / Ostrava)

PETR HRUŠKA (autorské čtení / Ostrava)

ZÁVIŠ (křest CD / Znojmo)

VLADIMÍR JAROMÍR HORÁK (křest knihy / Ostrava)

JOSEF KLÍČ (cello / Šlapanice)

MIKY MARUSJAK POETIC BAND (zhudebnění poesie / Olomouc)

MARTIN CINA (autorské čtení / Brno)

BÁSNÍK TICHO & SAUVAGE MESIAH (čtení s hudbou / Praha, Olomouc)

TRAFO (alternative / Brno)

ABSINTH BAND (blues-metal / Brno)

a další

30. září / 1. října 2016

VERBENAFEST B, Brno – Verbena

MIRA KUBÍN, MLČETI DŘEVO, MILOŠ KOČMAN & STOMPIN' DOG,

TRAFO, SOLID GANG, NEXT PHASE, DUST IN THE GROOVE,

JAN NAVRÁTIL TRIO, DJANGO JET

8. října 2016

3BEAT FEST – 5. ročník, Šlapanice

BABALET, MÁMA BUBO, TYRŠOVA SPOLEČNOST, IDIOT CRUSOE,

NIC MOC KVINTET, KULEŽÁK

22. října 2016

KŘEST CD STRANGE ISLANDS (Ears&Wind Records) v Liberci

listopad 2016

LES / KRÁKOR RETROSPEKTIVA, Brno - Paradox

underground / alternativa / spodní proudy.

2. prosince 2016

(NEJEN) STARÁ VLNA S NOVÝM OBSAHEM, Brno – Melodka

MCH BAND, TYRŠOVA SPOLEČNOST, MÁMA BUBO, YLO

Aktualisované info o akcích na webu Spodních proudů:
spodniproudy.cz

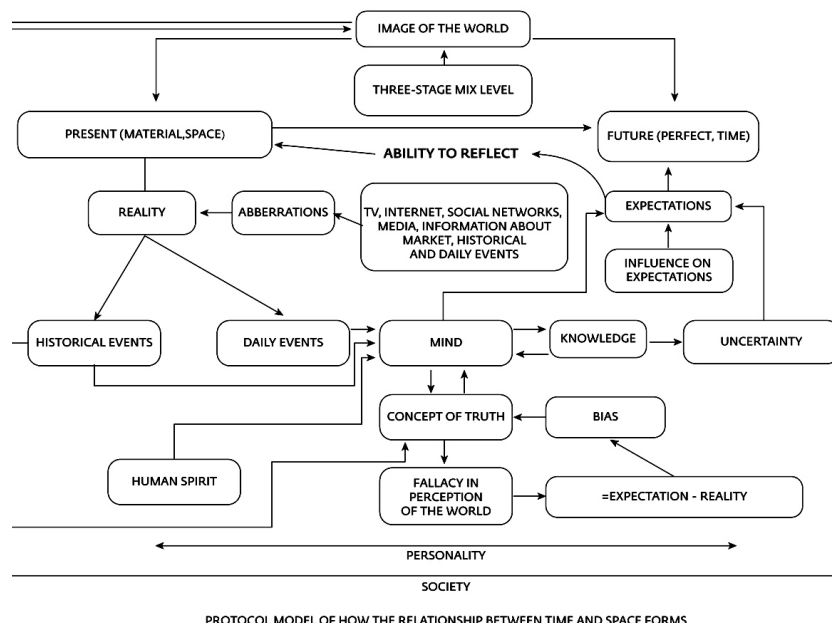
Předplatné:

Můžete si předplatit libovolný počet výtisků à 30 Kč.
Porto neúčtujeme a horní cenová hranice není omezena,
případný výtěžek bez uzardění propijeme.

Kontakt: redakce-usiavitr@email.cz,

Archiv: spodniproudy.cz

Podle tiskové zprávy Ochranného svazu autorského tento navýší poplatky v roce 2017 o 50 procent. „Jsem přesvědčen, že sazby stanovené pro rok 2017 jsou přiměřené. Navýšením sazeb chceme pouze zmírnit pokřivení trhu, který historicky platí nejnižší sazby v porovnání se zahraničím. Není žádný důvod k tomu, aby se autorům hudby dostávalo v České republice nižší míry ochrany práv, než je běžné v drtivé většině zemí Evropské unie,“ komentuje situaci předseda představenstva OSA Roman Strejček. OSA v roce 2015 vybral 915 milionů korun, celková suma rozdělená mezi české autory je 280 milionů, průměrně dostal český autor 31 tisíc za rok, zaměstnanců má OSA 151, dozorčí rada má 13 členů. „OSA se musí stát absolutně transparentní organizací a její pravomoci by měly být výrazně osekány. Neměla by vybírat poplatky za prázdná média, neměla by vybírat výpalné za nezastupované kapely a za písně, které sama kapela zpřístupní zdarma pro všechny. V současné podobě to vlastně funguje jako daň a OSA je nepřehledná neziskovka, která ji vybírá,“ komentuje stav místopředseda Pirátské strany Martin Šmída ●●● Bývalý disident a nestraný senátorský kandidát za ODS v Praze 6 František Čuňas Stárek zase navrhl: „Zřídit evropskou obdobu Guantánama, kde bychom vytěžovali informace a zpravodajské poznatky ze zadržených teroristů. Víím, že to zní na první poslech radikálně, ale nemůžeme zároveň válčit a být v míru. Věřím v ozbrojený mír mezi jednotlivci i mezi národy.“ ●●● Server Noviky.cz informoval o vědeckém experimentu z Fakulty informatiky Masarykovy univerzity v Brně. Tato se zabývá volbou mučení, či nemučení teroristy. Hráč má k dispozici kleště, skalpel i waterboarding... ●●● Zákaz prodeje alkoholu po desáté večer v centru Prahy? Prý kvůli opilé mládeži z ciziny, požaduje starosta Oldřich Lomecký (TOP 09), informoval server Lidovky.cz ●●● Guru Hynkových zámků a Tichých lodí René Müller vyměnil závislost na opojných tekutinách závislostí na cestování s Českými drahami. Fanyny k tomu vznesly komentář. JN: „mně pivo nic neříká“ IL: „mně pivo sakra hodně říká“ ●●● „Nepřízrůsobilý je ten, kdo bez vážných důvodů odmítne nabízenou práci. Tuto definici jsem vynalezl já, takže je správná,“ sdělila hlava státu. Zeman – Velmez – 30. 6. 2016 ●●● 23. srpna 1967 byl v Ondřejově u Prahy u příležitosti 13. kongresu Mezinárodní astronomické unie slavnostně uveden do provozu dvoumetrový dalekohled ●●● Při srpnovém úplňku 2016 byla provedena personální čistka ve finské kapele Yhteyden Makkara. Virpi Mudrānenová alias finská Tornádo Lū byla zbavena funkce popové divy, poté, co na Strážovickém Trucvůdštoku demonstrativně opustila pódium a neukázněně bouřila v publiku po boku ex-bubeníka plechovýho Joulupukkiho. Pořadatel festivalu JF byl během festivalu několikrát inzultován ●●● Tajemný nooskop šéfa Putinovy administrativy Antona Vajnoa má vysvětlit fungování světa ●●●

Zatímco oči jsou oknem do naší duše, pohled do toalety může být pohledem do našeho těla. Informoval Blesk pro ženy.

Φ&Γ

Tiráž: Uši a Vitr – noviny potulné akademie • založil J. E. Frič v roce 1996 • od r. 2012 vycházejí jako samizdat s pomocí Boží a přátel • redakce: Fido, Honza Bartoň, Milan Haußmann • přispěvatelé: j. e. f., Státý Lukáš, Miroslav Václavěk, Vojtěch Landa, Jeroným Nikdo, Vladimír Jaromír Horák, Ivosh Krejzek, Pavel Petr, Ivan Palacký, Tomáš Urbánek, Blanka Šimoničková • Fotograf: Zdeněk Vykydal